

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1993. MÁRCIUS

(Böjtmás hava)

MÁRCIUS 15.

"Jelszavaink valának: Haza és Haladás" - hangzik Kőlcsey Ferenc költői jelmondata.

- Fordítsuk köznapi nyelvre ezen fennkelt jelszavakat: Haza = nemzeti függetlenség (és öntudat); Haladás = polgárosodás.

A reformkor nagyjai - köztük Kossuth is - kijelentették: nemzeti függetlenség nélkül nincs polgári átalakulás; s polgárosodás nélkül nem leszünk képesek önállóságunk kivívására.

A reformkor jelszavait, álmait a pesti forradalom és az azt követő szabadságharc próbálta valóra váltani.

A külső és belső feltételek ekkor még nem voltak adottak: a heroikus küzdelem elbukott.

A megkezdődött változások azonban visszafordíthatatlannak bizonyultak. (Történelmi távlatokban.)

- A szabadságharc ütközeteiben s az azt követő passzív ellenállásban együtt volt a nemzet: konzervatív, rendi hazafiak radikális köznevesek, nemzeti liberálisok, plebejus forradalmárok és a nemzeti ügyet támogató klérus.

A múlt század ötvenes éveinek végén azonban már hasadni látszott ez az egység, s hosszú időre különvált egymástól a Haza és Haladás ügye.

Az újbóli szintézis mind a mai napig várat magára, hiszen a kommunista uralom éveiben a nemzeti lét és tudat tetszhalálban szenvedett. A problémák pedig önmaguktól a legkritikább esetben oldódnak meg.

A hibernált állapotából ébredő nemzeti test és lélek régi görceire eszmélt.

A be nem hegedt sebekre sokan - gonoszul - sőt hintettek. Fokozva a morális és politikai káoszt, önös céljaik diadalának érdekében.

Primitív "törzsi" viszálykodás szintjére aljasodott szellemi polgárháború osztja meg nemzetünk.

A megfontolt, bölcs beszéd alig hallik, mert szavát elnyomja a népbüttő hangoskodás. Hőzöngő nemzetieskedők és álliberális karrieristák - alpári szólamokkal és módszerekkel gyalázzák - mocskolják egymást.

Marakodásuk tétje nem az ország, csupán az önmagáért való hatalom.

Az országglakosok többsége szorongni látszik: ki azért mert nem "(mély) magyar", ki pedig azért, mert éppenséggel az.

- Talán végképp felejtve a Szent István-i mű, a Szent István-i gondolat?

"... De halljad az engedetlen parancsszegők esetét és vesztét..., széttörte a parancsok bilincset, s nyomban elvesztette a magas méltóságokat..., amiért szétszaggatta a törvények Isten ujjával kötözött kötelékét, külön-különb-féleképpen pusztult el: részben ugyanis a föld nyelte el, részben tűz emésztette el, részint egymást koncolta fel.

... minden ember azonos állapotban születik és hogy semmi sem emel fel csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a gőg és gyűlölség...

... ha hatalmadban akarod tartani lelkedet, türelmes légy.

... az egynyelvű és egyszokású ország gyenge és csendő. Ennélfogva megparancsolom neked fiám, hogy a jövevényeket jóakarattal gyámolítsad és becsben tartsad, hogy nálad szívesebben tartózkodjanak, minsem másutt lakjanak...

... Ha ugyanis bölcsesekkel jársz, bölcs lesz, ha bolondokkal forgolódsz, társul adod magad hozzájuk, ...

... Légy irtalmas minden erőszakot szenvedőhöz, őrizd szívedben mindig az isteni intést. "Irgalmasságot akarok és nem áldozatot." Légy türelmes mindenkhez, nemcsak a hatalmasokhoz, hanem azokhoz, akik nem férnek a hatalomhoz. Azután légy erős, nehogy a szerencse túlságosan felvessen, vagy a balsors letaszítson. Légy alázatos is, hogy Isten felmagasztaljon most és a jövőben. Légy majd mértékletes, hogy mértéken túl senkit se büntess vagy károhoztass. Légy szelíd, hogy sohase harcolj az igazság ellen. Légy becsületes, hogy szándékosan soha senkit gyalázzal ne illessz..."

- Ezek a gondolatok egy többszáz évvel későbbi társadalmi szerződés és alkotmányosság csírái; egyben a **mindenkori közélet és hatalomgyakorlás arany szabályai.**

E Szent István-i sorok jegyében kell egyébe lennünk, s hüek és méltóak azok emlékéhez "Kik érted haltak, szent világszabadság."

Kálna Tibor

LAPUNK TARTALMÁBÓL

Megszűnt a PVCSV - Megalakult a földkiadó bizottság - Az első földárverés
Vendégünk volt Tóth János - Tura rövid története - Levélváltás a legelőről
Farsangi mulatságok - TIGÁZ levél - Gyökerek

Beszámoló a Képviselő-testület februári üléséről

Február 22-én (lévén a hónap utolsó hétfője) idei második - munkaterv szerinti - ülését tartotta a testület. Kilenc órára teljes létszámmal összegyűltek a képviselők, szerencsére az influenza járvány elkerülte a tagokat. A napirendi pontok és az írásos előterjesztések mennyisége és a témák jelentősége hosszú napot sejtetett. Lássuk a meghívón feltüntetett napirendi pontokat.

1. Tura nagyközség Önkormányzatának 1993. évi költségvetése.
2. Közbiztonság Turán.
3. A turai gázellátás helyzete és a TIGÁZ.
4. A bizottság ügyrende, Szervezeti Működési Szabályzat jóváhagyása.
5. Szociálpolitikai támogatások rendszere.
6. Egyebek:
  - a., Egészségügy átszervezése.
  - b., Önkormányzati tulajdonban lévő telkek értékesítése.
  - c., Személtisztítás megszervezése.
  - d., Szolgálati és bérlakások költségeiről tájékoztató.
  - e., Első lakáshoz jutók támogatása. (a rendelet felülvizsgálata).
  - f., Út, kerékpárút pályázat pénzügyi háttérének biztosítása.
  - g., A Galgamenti Víziközmű Kft. üzemeltetéséhez hozzájárulás.
  - h., Neszűr kút községi hálózatra történő rákötése.

Az ülés megnyitása után a polgármester kérte (egyéb fontos teendőkre, ill. ésszerűségi okokra hivatkozva), hogy a felsorolt napirendi pontok más sorrendben kerüljenek tárgyalásra. A testület ennek elfogadása után meghallgatta a polgármester beszámolóját és lejárt határidejű határozatokról, majd átadta az ülés vezetését Diós Csabának.

A módosítás következtében első napirendi pontként a közbiztonságról készült beszámoló került terítékre. Az írásban beterjesztett anyaghoz Dudás István zászlós, körzeti megbízott főzött szóbeli kiegészítést és válaszolt a feltett kérdésekre. Az írásos beszámolóból - a teljesség igénye nélkül - kiemelnek néhány gondolatot.

- A bűnözés növekedési üteme csökkent,
- Hiányzik a rendőrségi törvény,

- A gázépítés miatti felfordulás szerencsére nem okozott súlyos balesetet (ez a közlekedők érdeme is, és szerencsés volt a forgalom elterelése),

- A rendőrség - polgárőrség kapcsolata jó.

- A kérdések felvetése közül a legfontosabbak:

- Lehet-e a szolgálatváltás időpontját és helyét változtatni?

- Finanszírozóként követelhet-e folyamatos szolgálatot az önkormányzat?

- Van-e csoportos bűnözés (kerékpárlopás)?

A második napirendi pontként a gázellátás és a TIGÁZ került sorra. A TIGÁZ megjelent képviselője felszólalásában nehezményezte a Turai Hírlap januári számában megjelent Befejeződött a gázberuházás c. cikket és (Természetesen a Szerkesztői Bizottság helyt adott a kérésnek. Levél olvasható a 12. oldalon).

Mint a szóbeli kiegészítésből megtudtuk, szeptember 1-e óta 20 fővel üzemel a kirendeltség, a kihelyezett gépkocsipark értéke több, mint 4 millió forint, a végleges telephelyet itt kívánják üzemeltetni, s innen szolgálják ki a körzet 8 települését. Sajnos a gáztörvény hiánya itt is gátat szab bizonyos kedvező folyamatok kialakításának. (Csakúgy mint előtte a rendőrségi törvényé.)

Végül a testület a beszámolókat elfogadta és megköszönte a TIGÁZ képviselők kiegészítését és kérdésekre adott válaszait.

Ebédszünet után rövid termékbemutatót tartott a műanyag kukák szállítója felkínálva a színválasztékot. A testület egyhangúlag a környezetbarát zöld színt választotta (Eddig több mint 1600 db-ra érkezett igény, s a testület felhatalmazta a hivatalt 2000 db megrendelésére.)

E rövid intermezzo után következett a Szervezeti és Működési Szabályzat jóváhagyása, ami néhány apró szövegmódosítás, finomítás után meg is történt. (A bizottságok ügyrendje nélkül.)

Az igazán nagyjelentőségű téma megtárgyalása következett, nevezetesen az Önkormányzat 1993. évi költségvetésének beterjesztése, ill. elfogadása. A megelőző testületi ülésen elfogadott irányelvek alapján a pénzügyi csoport alapos munkát végzett. A szöveges indoklást és az előírt táblázatokat tartalmazó tervezetet a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság előzetesen átanulmányozta és néhány tételnél ellenőrizte a számításokat, illetve az egyes szakfeladatok költségigényét.

Az ülésen részt vett Csátóné Kerek Erzsébet, az Időskorúak Otthonának vezetője, aki kielégítő választ adott az intézmény költségvetésében megkérdőjelezett néhány tételre. A válaszokat a PEB elnöke, illetve javaslatára a testület is elfogadta. A költségvetés részletezésétől most eltekintenek, annyit azonban szükségesnek tartok megjegyezni, hogy az állami normatív támogatásból, illetve a 92. évi pénzmaradványból az intézmények működőképesekek, s még fejlesztésre is jut néhány millió. A község lakosságát terhelő adó nem kerül kivételre,

ANYAKÖNYVI ADATOK

1993. február havi

Születés

Biacsics Máté	(1993. 01. 08.)
Haág Bence Ádám	(1992. 12. 28.)
Kolláth Kamilla	(1992. 12. 26.)
Lajkó Péter	(1992. 12. 22.)
Lukács Péter	(1993. 01. 03.)
Raáb Dóra	(1993. 01. 08.)
Vona Krisztina	(1992. 12. 22.)
Vidák Norbert	(1993. 01. 14.)

Házasságkötés

Seres Péter - Szilágyi Mária
Vidák László - Radics Csilla Veronika

Haláleset

Bata János	Rózsa út 10.
Csörgi Mátyás	Szent János sor 11.
Dusa József	Kossuth út 162.
Farkas József	Vasút út 90.
Kuti Gáborné sz. Kanalas Mária	Alsóerdősor 55.
Meleg István	Damjanich út 14.
Nagy János	Vasút út 66.
Vidák Józsefné sz. Kátai Etelka	Radics B. út 1.
Visy György József	Szent István út 38.
Zséli Mihály	Gyóni G. út 17.

Tura, 1993. március 1.

AZ Önkormányzati Képviselő-testület következő ülése

1993. március 29-én lesz.

Napirend:

- 1., Rendelet a helyi kitüntetésekéről.
- 2., A II. világháborús emlékmű pályázatainak véleményezése.
- 3., Az 1992. évi zárszámadás.
- 4., Egyebek.

MEGSZÜNT A PVCSV

Megalakult a Galgamenti Regionális Víziközmű Kft.

Az 1991. évi XXXIII. törvény alapján a Pest megyei Vagyonátadó Bizottság Önkormányzati, illetve önkormányzati közös tulajdonba adta a 11 települést ellátó (Tura, Hévízgyörk, Galgahévíz, Bag, Aszód, Kartal, Domony, Iklad, Galgamácsa, Vácegres, Váckisújfalu) Galgamenti Regionális Vízművet.

A vízközmű tulajdonosává váló önkormányzatok a vízmű üzemeltetésére és fenntartására megalapították a Galgamenti Víziközmű Kft-t a régi székhellyel, és ügyvezető igazgatójává Ritecz György vizellátási- és csatornázási üzemmérnököt nevezték ki.

A 100 %-ban önkormányzati tulajdonban lévő Kft 1993. február 8-án - de visszamenőleges hatállyal - 1993. január 1-től - átvette a közmű és működtető vagyont a Pest megyei Víz- és Csatornamű Vállalattól, és megkezdte önálló működését.

Ezzel megszűnt az állami monopólium, mely kizárólagos jogot biztosított az Állami Vízmű Vállalatoknak, a művek üzemeltetésére. Az önkormányzatok és a közműveket társulati formában megvalósító lakosság a jövőben már nem lesz kiszolgáltatott szemléltje a vállalati érdekek alárendelt, helyi problémákat sokszor semmibe vevő - csupán megyei vagy személye vállalatvezetői szempontokat érvényesítő - magatartásnak és gyakorlatnak. A PVCSV mint kiüresedett szervezet a közeljövőben teljesen megszűnik.

kiadásnövekedést a lakosságnál legfeljebb a személyszállítási díj, illetve a kukák árának törlesztése (v. bérleti díja) jelent. (Ez a korszerűsödés viszont nem ennyit ér!)

A költségvetést végül a testület egyhangúlag elfogadta. Az ötödik napirendi pont is igen jelentős téma volt. Az új szociális törvényről Homolyáné Kiss Margit tartott jó összefoglaló "előadást", a testület rendelkezésére bocsátott jogszabályokat értelmezve. A jogszabály alapján az önkormányzatnak ki kell dolgoznia a helyi ellátásra vonatkozó szabályozást. (6 hónapon belül).

Az egészségügy átszervezése - mint az "Egyebek" napirendi pont első témája - megtárgyalása során a testület határozatot hozott, melyben felhatalmazta a polgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést a Központi ügyelet kialakításához (Szolgálati lakás áttelepítése stb.)

Az önkormányzat tulajdonában lévő telkek értékesítésében a helyzet az előző üléshez képest nem sokat változott, további ügyintézés szükséges (pályázatás).

Az első lakáshoz jutók támogatásáról szóló rendelet felülvizsgálat megtörtént, a csökkenő állami támogatás, valamint a folyamatban levő fejlesztésnek és felújítások miatt, erre fedezet nincs.

Rövid tárgyalás után a testület 904 eFt összegű hozzájárulást szavazott meg a Galgamenti Víziközmű Kft. üzemeltetéséhez.

Ugyancsak "vizes" téma, hogy a Neszür kút községi hálózatra történő rákötéséhez beleegyezését adta a testület, belátva, hogy ellenkező esetben a kút tönkremehet.

Miután minden kérdés megtárgyalásra került az ülés este 9-kor véget ért.

Sára Mihály

Így megvalósult a közmű üzemeltetésben is elengedhetetlen átalakítás és egyfajta privatizáció. Az önkormányzati tulajdonnal létrehozott Galgamenti Víziközmű Kft személyi állományának gerincét azok a helyben dolgozó régi PVCSV munkavállalók teszik ki, akik eddig is a lakóhelyük érdekében végezték mindennapi munkájukat, és a vállalatvezetői önkénytelenség szemben vívták szélmalomharcukat a biztonságosabb ellátásért, és kénytelenek voltak elviselni az állószközfenntartási keretek egyre kisebb összege miatt bekövetkező sorozatos hibák elhárításával járó kellemetlenségeket, megpróbáltatásokat.

Az Ő munkájuk eredménye, hogy területünkön eddig még a vizellátási szolgáltatás folyamatosan biztosított volt. Az üzemeltető Kft új, és a PVCSV-től átkerült "rég" dolgozóinak egyöntetű célja, hogy a rendkívül elhanyagolt állapotban átvett vízművet mielőbb - az anyagi lehetőséggel összhangban - felújítsák és a biztonságos és folyamatos vízszolgáltatásra alkalmassá tegyék. Miben lesznek tapasztalhatóak a változások?

1., A tulajdonos önkormányzatok határozhatják meg a fenntartási keretösszegeket és folyamatosan elvégzendő munkákat.

Így nem fordulhat elő, hogy egy-egy létesítményre nem jut fenntartási keret, mert pl. Érd környékén folynak a nagy tökeigényű fenntartási munkák.

2., Az értékcsökkenési leírás - amortizáció - éves keretösszegének terhére az önkormányzatok határozzák meg a legfontosabb felújítási munkákat, az egyes vezetékszakaszoknak szükség szerinti átépítését, az elhasználódott szivattyúk és egyéb berendezések cseréjének sorrendjét. Így a vállalati központ, vagy laboratórium építése miatt nem maradhatnak el a helyi, üzembiztonságot növelő rekonstrukciók.

3., Az önkormányzat fékezheti a szolgáltatási díjak növekedését, mert az üzemeltető szervezet - általuk választott vezetőjén keresztül ellenőrzésük alatt tarthatják az üzemeltetés és fenntartás költségeit konkrét javaslatokat és költségcsökkentő intézkedéseket tehetnek.

4., A vízfogyasztók ügyeit, - bekötések, fejlesztések, bővítések - helyben intézzük. A vízmérőket gyakrabban - évente 5 alkalommal - leolvassuk és a fogyasztást számlázzuk, így egyenletesebb lesz a családok anyagi terhe, mely sajnos összegében egyáltalán nem elhanyagolható ma már. Talán így elejét tudjuk venni a reklamációknak, de ha mégis probléma merül fel, azt helyben és gyorsan tudjuk orvosolni.

Az üzemeltető Kft tervezett intézkedései és kérései a vízfogyasztók felé:

- Ne fordulhasson elő, hogy valaki mérés illetve díjfizetés nélkül fogyasszon vizet. Ha ez előfordul - ne féljünk a tényt kimondani - lopás, amely büntetendő!

A díjfizetés nélkül elfogyasztott víz termelési költségei, a becsületesen fizetők terheit növeli meg. Üzemeltető és fogyasztó közös érdeke tehát a díjfizetés nélküli fogyasztás megszüntetése.

- A Kft a közületi fogyasztók vízmérőit 2 évente, a lakossági fogyasztókat 4 évente fogja cserélni és hitelteleníteni. A mérőket mindenütt leplombáljuk!

A plombák sértetlenségének biztosítása a fogyasztó feladata. Szándékos megrongálása vagy eltávolítása szabálysértés, amely 20.000.- Ft-ig terjedő pénzbírsággal súlytható, és ismétlődés esetén többször is kiszabható. Ha a leolvadó, illetve ellenőr a plomba megsértését felfedezi, a vízfogyasztást a 32/1992.(XII.29.) sz. KHVM rendeletben közölt átalánymennyiségekkel számlázzuk, mely semmilyen címen nem csökkenthető.

- A közterületeken lévő közkutakat csak ott tartjuk fenn, ahol a közkút 150 méteres körzetében van vízbekötéssel nem rendelkező, közkút díjat rendszeresen fizető fogyasztó. (A közkifolyón fogyasztott víz átalány mennyisége: 30 liter/fő naponta.)
- A nehéz anyagi helyzetben levő családok vízbekötési munkáinak költségeire részletfizetési lehetőséget adunk, hogy a közkutat ha csak egy-két fogyasztó használja, mielőbb leszerelhessek.
- Ha az önkormányzat az egyes családok kérelmére szociális segínyt nyújt a vízbekötés anyagköltségére, a Kft a szerelési munkát díjmentesen végzi el.
- A települési érdekből fenntartott közkutakat mérősítjük, az ezekről elfogyasztott víz díját az önkormányzat viseli.
- Ha vízfolyást észlel azt haladéktalanul jelentse! A Kft 24 órás - non-stop - szolgálatot működtet Bagon és Turán. Munkahelyen, illetve lakáson töltött műszaki és szerelői ügyelet áll készenlétben a hibás vezetékszakaszok kizárására és mielőbbi megjavítására. Az ügyeltesek neve, címe és ha van telefonszáma a vízműtelepeken és, a polgármesteri hivatalokban rendszeresen ki lesz függesztve.

- Takarékoskodjon az ivóvízzel!

A nyári csúcsidőben minden csepp feleslegesen elfolyó víz a magasabb lakók ivóvízhez jutását akadályozhatja meg. A pazarlás indokolatlanul növeli az üzemeltetés költségeit, és a családok terheit. És talán a legizgalmasabb kérdés, mennyi lesz a vízdíj?

A víznek - jelenleg még - hatósági ára van. A 32/1992. (XII.29.) sz. KHVM rendelet határozza meg az egész országra, és az összes üzemeltetőre vonatkozóan a közüzemi vízműből szolgáltatott ivóvízért fizetendő díjat. A PVCSV területére - mely az új üzemeltetőkre is kötelezően - előírt díj 1993. január 1-től

$$48,50 \text{ Ft/m}^3 + 6 \% \text{ ÁFA} = 51,40 \text{ Ft/m}^3.$$

Ezt a díjat kell fizetnie a közületi fogyasztónak, akiknek a mérőit havonta, a tárgyhot követő hó első napjaiban leolvassuk, a számlát postán kiküldjük, és a díj áttalálását kérjük a Kft:

OTP RT Aszódi Fiókjánál vezetett:

217-98412 772-000662 számú egyszámlájára.

A megállapított díjat a szolgáltatónak a lakossági fogyasztók esetében olyan mértékben kell csökkentenie, amilyen mértékű támogatást a díj mérséklése céljából kap.

Állami támogatást viszont nem kaptunk. A Kft tulajdonosai - az önkormányzatok - viszont amellet foglaltak állást, hogy a lakossági vízdíjak 1992-höz képest, csak a kötelezően előírt 6 %-os ÁFA-val növekedjenek. A lakossági vízdíj tehát 1993. január 1-től

$$40.- \text{ Ft/m}^3 + 6 \% \text{ ÁFA} = 42,40 \text{ Ft/m}^3$$

A kéthavonta leolvasott mérők alapján a vízdíjat - igazolvánnyal ellátott - díjbeszedőink kézpénzben szedik be, illetve a díj befizethető a Kft házipénztárában.

A hatósági ár - 48,50 Ft/m³ (és a kedvezményes lakossági vízdíj - 40.- Ft/m³) közti 8,50 Ft/m³ különbözet az önkormányzatok a településen elfogyasztott és kiszámlázott vízmennyiségre az üzemeltető Kft-nek megélegeti.

Várhatóan az önkormányzatok 1993. július 1-től kapják meg a vízszolgáltatás árhatósági jogkörét. Így ezen időponttól kezdve, hogy mekkora lesz a vízdíj és milyen összegű lakossági támogatásra lesz szükség, arról a települési önkormányzatok képviselő-testületei dönthetnek.

A döntést az üzemeltető Kft a tényleges termelési és elosztási költségek kimutatásával és a költségtakarékosságra kidolgozandó, szakmailag megalapozott javaslattal tudja segíteni.

Az üzemeltető Kft, a vállalati közszolgáltatói feladatának teljesítéséhez nem nélkülözheti a vízfogyasztók együttműködését a rendszeresen fizetők érdekében; a kisebbségben lévő jogtalan fogyasztók és nem-fizetők leplezésének segítését, és annak megértését, hogy a "megörökölt" elhanyagolt állapot felszámolása, időbe és pénzbe kerül, mely a kezdeti időben - amely néhány év is lehet - átmeneti kellemetlenségeket, esetenként vízhiányokat okozhat.

Bag, 1993. február 26.

Ritecz György
ügyvezető igazgató

1993. február 2-án - életének 71. évében

ELHUNYT

VISY GYÖRGY

nyugalmozott tanácsbíró

Közel négy évtizeden át dolgozott a község vezetésében. Előbb segédjegyző, 1950-től pedig tanácsbíró volt. A törvényesség őre, aki szinte személyes ismerőse volt a falu minden lakójának. Munkatársai és Tura polgárai bíztak benne. Ez adott erőt az 1983-ig tartó nehéz munkájához.

EMLÉKÉT MEGŐRIZZÜK

Visy György hamvasztás utáni temetése 1993. február 26-án volt a turai temetőben. A szertartáson Kardoss Imre mondott búcsúbeszédet.

FÖLDKIADÓ BIZOTTSÁG ALAKULT

Megtelt a Művelődési Ház a február 5-i közgyűlésen, amely arra volt hivatott, hogy a részarány-földtulajdonosok megválasszák a 17 tagú földkiadó bizottságot.

A gyűlésen **Tóth István** polgármester, **Kiss Miklós** a szövetkezet elnöke és **Vadász György** jegyző ismertette a bizottság összetételével és munkájával kapcsolatos szabályokat. (A törvényről részletes tájékoztató olvasható a Turai Hírlap 1993. februári számának 6-7. oldalán).

Fontosnak tartották kiemelni, hogy

- A bizottság előreláthatóan 1 évig képviseli a részarány-földtulajdonosokat;
- A bizottság nem hatóság, hanem a részarány-földtulajdonosok saját szerve;
- Határozatokat hoz, amelyeket nyilvánosságra kell hozni. (Esetleges jogorvoslat a megyénél, vagy a bíróságon eszközölhető.)
- A földkiadás ideje a 93. év vége, de a kedvezmények március 24. után nem érvényesíthetők.
- A kérelmeket a Polgármesteri Hivatalhoz (nem a szövetkezethez!) kell benyújtani.
- A szövetkezetet Sára József képviseli; a bizottság ülésein tanácskozási és javaslattevési joggal vesz részt.
- Az ügyintézésben segítséget nyújt Sápini Lukács Ildikó, aki minden hétfőn a kérelmezők rendelkezésére áll.
- Az 1992. augusztus 31-én megalakult földrendező bizottság nem azonos a földkiadó bizottsággal.

Bár szép számmal vannak, akik 80 AK (aranykorona) fölötti részaránytulajdonnal rendelkeznek, mégis nehéz volt közülük 9 főt találni a bizottsági munkára, mert általában idősek, betegek.

A nehézségek ellenére végül megalakult a bizottság, melyet a jelenlévők egyszerű szótöbbséggel választottak. A szavazást a jegyző irányította.

A földkiadó bizottság tagjai:

Tóth M. Istvánné	Tura, Kossuth L. u. 148.
Benke István	Tura, Kossuth L. u. 160.
Meleg Péter	Tura, Kossuth L. u. 98.
ifj. Tóth István	Tura, József A. u. 9.
ifj. Dusa Péter	Tura, Hatvani u. 3.
Pászti József	Tura, Kossuth L. u. 128.

Kuti István	Tura, Szent István u. 15.
Tóth G. Józsefné	Tura, Rákóczi út 127.
Tóth Mihály	Tura, Thököly u. 5/a.
Gróf István	Tura, Honvéd u. 16.
Domoszlai Kálmán	Galgahévíz, Füst S. u.
Békési János	Tura, Sport u. 1/a.
Tóth István	Tura, Hatvani u. 11/a.
Mészáros József	Tura, Aradi u. 29.
Pásztor Gábor	Tura, Szent István u. 29.
Sápiné Lukács Ildikó	Tura, Katona u. 12.
Újvári László	Tura, Köztársaság u. 11.

(A bizottság ifj. Tóth Istvánt választotta meg elnökének.)

Jelen volt a közgyűlésen **Dr. Becker Pál** országgyűlési képviselő is, akinek a fogadóórja egybeesett a közgyűlés időpontjával.

Dr. Becker Pál megköszönte, hogy velünk lehetett az ünnepi pillanatokban. 40 év után eljutottunk oda, hogy a föld viszszerült jogos tulajdonosához - mondta.

Arra kérte a részarány-földtulajdonosokat, szeressék, segítsék a bizottság tagjait, akik nehéz feladatot vállaltak. Végül jó munkát kívánt a SAJÁT FÖLDÖN.

Erdélyi Ágnes

ÖREG ÉS BETEG FÁK KIVÁGÁSA

Az erdőtörvény előírja a fakitermeléssel kapcsolatos tevékenységeket. A nagyobb, üzemtervezett területen történő fakitermelésre az erdőfelügyelőség engedélye szükséges. A kisebb területen történő fák kivágására a helyi Polgármesteri Hivatal adja ki az engedélyt.

Az erdőtörvény kimondja, hogy elsősorban azokat a fákat kell kivágni, amelyek elöregedtek, félszárzarak és betegek. Ez történt a turai templomkertben is. Kivágták az öreg és beteg fákat, a fiatalabb fenyő és egyéb fák érdekében.

Az erdőtörvény azt is kimondja, hogy a kivágott fák területére egy éven belül facsemetéket kell ültetni. A templomkertben már az említett fák kivágása előtt, azok közelében elültették a facsemetéket.

A kivágott fák helyén most a terület kicsit furcsán néz ki, hiányoznak a megszokott lombok. Pár év múlva az elültetett facsemeték megnőnek és reméljük, hogy olyan szép lesz kert, mint amilyennek elképzeltük.

Ebben bízunk és munkálkodjunk környezetünk érdekében. Védjük és szépítsük! Közeleg a tavasz, a facsemeték ültetésének ideje, **ültessünk községünkben máshol is fákat!**

*Juhász János
ny. erdész*

KIÁLLÍTÁS A HÁZASSÁGKÖTŐ TEREMBEN

Február 26-án a községi házasságkötő terem ismét kinyitotta kapuját a nagyközönség előtt. A látogatók két cigány származású alkotó munkáit tekinthették meg. Az autodidakta művészek igen tekintélyes mennyiségű festménnyel képviselték magukat.

Dilinkó Gábor a mester, **Dombi Lajos** a barát és tanítvány (bár a köztük lévő korkülönbség nem jelentős). A festményeket az alkotók külső- és belső világa - őszinte, naiv bájjal - ötvözi képpé.

A megjelenteket **Tóth István** polgármester köszöntötte. **Burai Valéria** az alkalomhoz illő verseket adott elő. Ezt követően **Kerékgyártó István** művészettörténész ismertette az alkotók életmúltját, értékelte, méltatta munkásságukat. A kiállítást **Vödrös Attila**, a Pest Megyei Hírlap főszerkesztője nyitotta meg.

A tárlat két héten át volt megtekinthető. A kiállított festmények megvásárolhatók. A művészek a bevétel 50 %-át a szeptemberi tragédia áldozatainak hozzátartozói javára ajánlották fel, továbbá egy képet ajándékoztak a Polgármesteri Hivatalnak.

Kálna Tibor

AZ ELSŐ FÖLDÁRVERÉS

1993. február 19-én, pénteken már 9 óra előtt izgatott emberek gyülekeztek a Művelődési Ház udvarán. Mindenki arra a nagy eseményre készült, amely első lépés volt a turai földtulajdon - viszonyok megváltoztatására.

Közel két órát vett igénybe míg minden résztvevő igazolta a jogosultságát, majd 11 óra körül Weyde János, a megyei kárrendezési hivatal árverezési csoportjának vezetője megkezdte a tájékoztatóját. A rendkívül alapos, szakszerű, az árverésről szóló ismertető után kezdődött el a tényleges árverés, a "Pap-dűlőben" lévő H4-es táblára való licitálás. Az első szelvény elkezdte után a kezdeti "lámpaláz" is elmúlt a résztvevőkben. Gyorsan követtek egymást a táblák, majd a V4-esnél izgalmassá vált a helyzet s ekkor szünetet kértek.

Az árverés szünetében megkérdeztünk néhány résztvevőt tapasztalatairól, véleményéről és terveiről.

- Turán Puskás János volt az első sikeres licitáló, aki az árverés során földhöz jutott a "Pap-dűlőben" lévő H4-es táblából. Saját jogon, vagy pedig megbízásból vett részt az árverésen?

- Apám, Puskás Mihály megbízásából licitáltam.

- Igen jó helyen, a kőút mellett sikerült területet kapni. Eredetileg is ide tervezték? Mit fognak termelni?

- Ez a rész eléggé homokos, a vasút mellett vannak a jó földek, de én a lakáshoz lehetőleg legközelebb szerettem volna földet kapni. Nem nagy a terület s még nem döntöttük el, hogy mit fogunk termelni benne.

- A későbbiek során mezőgazdasági termeléssel kívánnak foglalkozni?

- Azzal is. A mai világban nem lehet csak egyféle tevékenységgel foglalkozni.

* * *

- Milyen érzés földtulajdonosnak lenni? - kérdeztük Lukács Pál Istvántól, aki szintén a "homoki" földekből kapott.

- Fel kell ocsúdni először. Majd ha nyáron munka közben jól "megsüt" a nap, akkor könnyebb lesz nyilatkozni. A licitálás kezdetén még nagyon bátoriatlan volt az ember, de aztán igyekeztem úgy emelni a táblát, hogy azt a földet kapjam, amit kinéztem. Sikerült a kőút mellett a harmadiknak területet kapnom.

- Mint a Kisgazdapárt helyi szervezetének elnöke hogyan vélekedik a licitálásról? Jól sikerültek tartja?

A Vigyázó Kör, a Népfőiskolai előadássorozata keretében "Mit kell tudni a földárverésről?" címmel előadást szervezett a Művelődési Házban 1993. február 7-én 16 órakor. A szép számban megjelent érdeklődők először megnézték azt a video-filmet, amelyben Sepsey Tamás, a Kárpótlási Hivatal elnöke ismertette a legfontosabb tudnivalókat, majd egy "próba árverés" következett.

A film után Kiss Miklós, a Galgamenti Szövetkezet elnöke fűzött magyarázatot a látottakhoz és beszélt a turai földárverés lehetőségeiről. Az elhangzottakkal kapcsolatban sok kérdést kapott a jelenlévőktől, melyeket igyekezett közérthetően megmagyarázni.

Az árverésen a döntés joga azoké, akiknek a kezében van a kárpótlási jegy. Azoknak kell megegyezni egymással. Fogjanak össze azok, akik a Szövetkezetben akarják hagyni a földet és fogjanak össze azok is, akik maguk akarják megművelni. Ha meg tudnak egyezni, hogy melyik táblában akarják kimeríteni a vásárolt területet, akkor nem keverednek össze a magángazdák és a bérbeadók földjei. Ez azonban a jelenlévőknek komoly gondot okozott, ezért a vitavezető Sára András javasolta, hogy február 10-én 17 órára ismételten jöjjenek össze azok, akik magánművelésre kívánják visszakerülni a földet és 18 órára jöjjenek azok, akik a szövetkezetnek akarják bérbe adni.

A megbeszélte időpontra ismét megtelt a Művelődési Ház. Már egyre többen tudták, hogy melyik táblában kéri vissza földjeiket, de a várt megegyezés nem jött létre. Sára András ezért ismét összejevetelt hirdetett meg egy héttel későbbre.

A harmadik összejevetelen, 1993. február 17-én, szerda 17 órakor a Földrendező Bizottság tagjai is tájékoztatták a licitálni készülőket (és az érdeklődőket) az árverésre kitézött földekről, az árverés irányáról és egyéb fontos tudnivalókról.

Az est vége felé kialakult, hogy a kárpótlásra kijelölt táblák közül melyikre licitáljanak azok, akik művelni akarják földjüket és melyikre, akik bérbe óhajtnak adni.

A Vigyázó Kör ezen szervezésével elérte a célját, mert remény volt arra, hogy a kárpótlásra jogosultak a nekik megfelelő helyen és minőségben tudnak földhöz jutni.

(Az azóta lezajlott föld árverésen igazolódott, hogy ismét nem volt fölösleges erőfeszítés a Vigyázó Kör kezdeményezése)

Köles Mihály

- Igen, de jobban fel kellett volna készülni. Akkor talán nem fordult volna elő, hogy 1100 Ft/AK-án álljon a licit. Ezt kivéve jól sikerült az árverés. S itt had köszönjem meg a Vigyázó Körnek, hogy helyettünk is tevékenykedett, s tájékoztatót, filmvetítést, előkészítő beszélgetéseket szervezett. Én ebben az időben Harkályban voltam a MÁV gyógyházban, s ezért nem tudtam hasonlókat szervezni. Még kettő árverés van hátra, remélem azok még jobban fognak sikerülni.

* * *

- Lukács Gábor bácsitól is ugyanezt kérdeztük: milyen érzés földtulajdonosnak lenni? Mit kezd a földdel?

- Körülbelül harminc éve várok erre a pillanatra. Álomnak is hihetetlen, hogy még az én életemben született egy kormány, aki a "vörös sapkások" által elrabolt vagyonainkat részben visszaadja.

Azt a "vörös sapkások" is tudták, hogy csak nekik jó az akkori állapot, de már a 80-as évek elején mindenki beláthatta, hogy melléfogtak. A kistermelők vitték piacra a több zöldségfélét, nem a TSZ-ek.

Hogy mit kezdek a földdel? Az igaz, hogy az idő eljárt fölöttem, de ha a jó isten még egy pár évvel megajándékozik, akkor szeretném a fiatal kori vágyamat megvalósítani: egy kis gyümölcsöst telepíteni. Ezzel, a természetem kívül hozzájárulhatok, hogy a jövő generációnak jobb legyen a levegő is.

* * *

- Zséli úr, az Ön nevéhez fűződik a legmagasabb licit. Hogyan vélekedik erről most, a licitálás szünetében?

- Megbízás alapján tettem ezt az ajánlatot, a tulajdonos megkérdezésével és támogatásával. Ha ennyiben realizálódik, akkor tartjuk az ajánlatot, ha nem visszalépünk.

- Hol tart jelenleg?

- 1100 Ft aranykoronánként.

- Az 1200 Ft/Ak-át már nem vállalják?

- Meg kell kérdeznem a tulajdonost.

* * *

- Weyde János urat arról kérdeztük, hogy mi a véleménye a turai árverésről? Hasonlítsa össze a környékbeli árverésekkel?

- Az első, ami meglepett, hogy az igazi falusias, népviseletbe öltözött nének nem értenek kevésbé a licitáláshoz mint bárhol Pest környékén. Jól tájékozottak és kimondottan látszik rajtuk, azért kéri vissza a földet, mert művelni akarják, s nem kereskedni akarnak vele. Ez nagyon jó érzés. Ilyen nem volt a környékben, még Zsámbokon sem... Ugyanis Pest környékén gyakran olyanok is vesznek földet akik kereskedni akarnak.

A másik dolog pedig az, hogy nagyon fegyelműztek. A polgármester is nagyon jól állt a dolgokhoz és a TSZ elnök is partner. Nem azért, hogy dicsejteljen benneteket. A földrendező bizottság is segítőkész, megtesz mindent. Az emberek pedig nem licitálják egymást túl, aki földet akar művelni, az vehet földet.

- Tehát nem volt felesleges munka, amit felvállalt az említett bizottság és azok, akik az árverésre felkészítették az embereket?

- Sosem felesleges az ilyen munka! Volt olyan hely, ahol három héten minden áldott este összeültek az emberekkel és gyakorolták a licitálást. Persze ott kevés volt a föld és egyezséget kellett létrehozni. Itt is feltűnt, hogy mindenki nyugodtan várta, hogy felkerüljön az a tábla amit kinézett. Volt olyan hely ahol háromszor is elmagyaráztuk, mégsem értették. Itt pedig nincs semmi probléma, értik az emberek, hogy miről van szó.

- Mit javasol azoknak, akik a következő árverésre ismét megszervezik a tájékoztatást? Hogyan lehetne még zökkenőmentesebben megcsinálni az árverést legközelebb?

- A második árverésen, amin kb. 8000 AK (40 %) kerül kalapács alá, azt tanácsolom ne licitálják egymást túl, hanem törekedjenek még jobban a megegyezésre.

Most is - mikor 1100 Ft/AK-ra felmentek, - tudhatták volna, hogyha sok a vásárló, akkor 500 Ft-ért nem jutnak földhöz. De ha mindkét fél visszavesz egy összeget, akkor mindketten kevesebbet kapják meg a földet. A fennmaradt (visszavett) összegért pedig másik táblában licitálhat, vagy vesz rajta pl. kolbászt a Sugárban, vagy ahol elvásárolhatják a kárpótlási jegyeket. Hisz felmehetnek 3000 Ft/AK-ig is, de ezért is ugyanazt a földet kapják meg. Ha lesz olyan kárpótlási terület, amelyet a TSZ nem akar megművelni, akkor javaslom, hogy azt adjátok oda olyannak aki kéri vissza a földet, de még nincs meg a kárpótlási jegye. Így hasznosítva lesz a föld.

- Köszönjük az interjút és a tanácsokat.

Az árverés a késő délutáni órákban fejeződött be, kb. 50-en árvereztek, mintegy 2 millió Ft értékben. A többségük a Galgamenti Szövetkezetnek kívánja bérbeadni a földjét.

Akik saját maguk kívánják művelni a visszaigényelt földet, azok a H4-es, illetve V5 táblában vásároltak. Sok sikert a régi-új földművelőknek.

Sára A. - Kuti J.

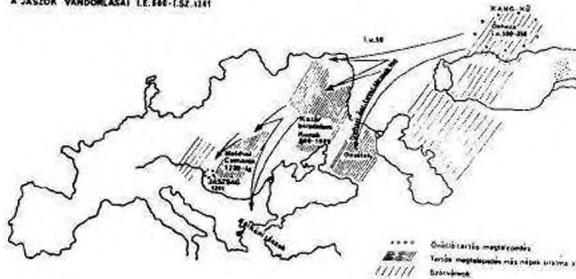
NÉPFŐISKOLA

SZOMSZÉDUNK A JÁSZSÁG

I.

A JÁSZOK VÁNDORLÁSAI I.E. 500-152.1111

1993. február 19-én a Vigyázó Kör népfőiskolai rendezvénysorozatának újabb előadására került sor. Az est vendégelőadója - községünk szülőtte, az oly sokak által ismert és tisztelt - Tóth János úr, a jászberényi múzeum igazgatója.

Előadásának címe: Szomszédunk a Jászság.

Valójában azonban keveset tudunk szomszédainktól, hisz ez a vidék nem esik a fő közlekedési utak vonalába, legalábbis Turáról nézve nem.

Csupán néhány kilométert kell megtennünk lefelé a Galga-mentén, máris észrevehetően változik a táj arculata: megjelennek a tanyák jellegzetes, szórt facsportjaikkal. (Már amennyi túlélte közülük az elmúlt évtizedek modernizációs és központosító törekvéseit - a 60-as, 70-es évek magyarországi hagyomány- és településpszttító politikáját, a hazai "falurombolást")

A közelmúlt történéseinél azonban érdekesebb, színesebb az elmúlt századok, sőt évezredek krónikája.

Hazánk területén a jászok a XIII. sz. első felében jelennek meg az ideérkező kunokkal együtt. (Azonban e két népelem nincs közelebbi rokonságban egymással. Ezen népeket a XIII. század eleji mongol - tatár előrenyomulás toltta maga előtt.)

Ettől az időtől a Jászság története már a középkori magyar állam keretei között folytatódik. A népcsoport fokozatosan betagozódik a magyar nemzeti testbe.

A modern polgári nemzetállam formálódásának időszakában a jászok már egyértelműen magyar nemzeti tudattal rendelkeztek. (Ezzel együtt továbbra is büszkén vallották és buzgón ápolták kiváltságolt státuszukat és hagyományait.)

Vessünk egy pillantást a jászok történetének korai szakaszára, arra a hosszú történelmi periódusra, melyet a Kárpát-medence határain kívül töltöttek.

- Végtere is kik azok a jászok, honnan jöttek, s mikor indultak őshazájukból? Vannak-e ma is élő rokonaik?

"A jászok iráni eredetűek, az alánok egyik ágát alkották, szoros rokonságban vannak az oszétokkal.

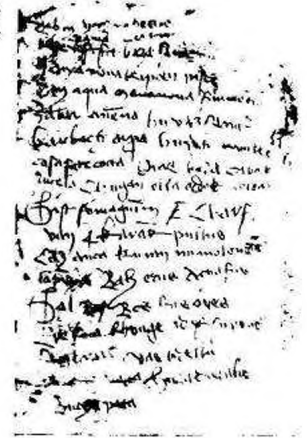
A Kárpát-medence területére betelepült jászok őshazáját, elődeik korábbi tartózkodási helyeit a távoli Belső-Ázsia egyes területeihez vezethetjük vissza. A Szír-Darja középső folyásától északra, a Kazahshteppe déli peremén, a Csu völgyében, a Kara-tau hegység vidékén Kangkú nevű országban az i.e. 5-I. sz. tájékán jelentős szerepet játszott az ási nevű észak-iráni nomád nép, amely fokozatos terjeszkedése során meghódította a fennhatósága alá vonta a szomszédos nomád területek (Szogdia, Baktaria) népét is. Az ási nép az i. sz. I. századában fokozatosan terjeszkedik nyugat felé is.

A Volgán át eljutottak egészen a Kaukázusig, ahol egyes ási törzsek az alánokkal egyesültek, és itt tartósan meg is telepedtek. Az ási név a Kaukázus vidékén az egykori alánok két nagy törzsének, a dukbsz-ásznak és a tuval-ásznak a nevében maradt fenn. Az ász név, hasonlóan a belőle fejlődött jász-hoz, az ási név áthozata. Az ási név ász változatából fejlődött jász alak az oroszban és a magyarországi ászik, a jászok nevében maradt fenn. Az ási népnév a modern oszétban az ási hangalakban és népnévi jelentésben még kimutatható.

A Magyarországra települt jászok utódai még évszázadok múltán is a kaukázusi alánhoz (oszét) igen közel álló iráni nyelven beszéltek."

Erről tanúskodik az 1442-ből származó oklevél hátlapján található szójegyzék. (Nézzünk néhány kiragadott példát!)

kávár	= szelet kenyér
karbac	= árpa
sana	= bor
jajka	= tojás
manauona	= gabona
kasa	= dara, kása
carif	= vaj
karak	= csirke
bah	= ló
gal	= ökör
fus	= juh
fit	= hús
basa	= leves
oras boza	= gyenge sör
tabak	= tányér
cugan	= fazék
odok	= kanál
saka	= kecske
kaz	= liba
huas	= széna

dan = víz
uas = borjú

- Hát ennyit a jászok őstörténetéről.

Most térjünk vissza a XIII. századba!

Julianus barát nagy keleti felfedező útja után - többek között - tudósít a Kaukázusban élő jászokról, kik már kapcsolatba kerültek a kereszténységgel.

Második útjáról visszatérve már csak a mongol-tatár hordák pusztításairól tájékoztathatja királyát, IV. Bélát. Nem sokkal utána a török eredetű kun néppel együtt érkeznek a jászok, menekülve a tatárok elől.

A király - híven a Szent István-i elvekhez - bebocsátást enged a kunoknak s velük együtt a jászságnak is. (Mindezt annak ellenére, hogy a magyarság nem túl sok jó emléket őriz a kun népről, hisz maga Szent László király is sokszor verekedett velük.)

- Természetesen Béla királyt praktikus megfontolások is motiválták, hiszen a kunok beeresztése 40 ezer harcost jelentett számára a közelgő sárga veszedelem ellenében, akik ráadásul - lévén maguk is nomád nép - az ellenség harcmódorát is jól ismerték.

De éppen ebből lett a baj: a nomadizáló kunok nem tudtak alkalmazkodni a letelepült, földművelő életmódot folytató magyarság életviteléhez. Terméseiket elprédálták, vetéseiket barmaikkal legázolták. Ez az ellenségeskedés forrásává vált.

Ezt a feszült helyzetet használta ki IV. Béla főúri ellenzéke, ki elégedetlen volt az uralkodó birtokpolitikájával, s addig uszította a közrendűeket, míg végül is a felbujtott sokadalom Pesten lemészárolta a kunok vezérét, Kötöny királyt és kíséretét, melyre válaszul a kunok pusztítva - gyújtogatva kimenekültek az országból. Mindez a tragikus közjáték közvetlenül a mongol támadás előtt zajlott: elvesztettünk 40 ezer harcost, kik ismerték a félelmetes ellen harcmódorát.

Ráadásul a közelgő veszély árnyékában a kunok dúlása tovább gyengítette védelmi erőinket.

"Az urak örvendeztek a király baján".

S így köszöntött ránk az 1241-es esztendő.

(- Következő számunkban - kedves olvasóink - továbbra is nyomon követhetik szomszédaink, a jászok s országunk történetét.)

Kálna Tibor

ÜNNEPRŐL ÜNNEPRE...

Kosztolányi Dezső így vélekedik az egyházi év lélekemelő gazdagságáról:

"Ti nem is sejtitek, milyen széppé és változatosá tettétek az életet, mely magában fárasztó és unalmas. Ti ünnepeitekkel részekre bontottátok az évet. Szolgálatába állítottátok fel a csúcsoakat: építészetben, szobrászatban, festészetben, zenében, költészetben egyaránt..."

Ti november elején, amikor kezdődik az őszi vörös hervadás, kiviszik az embereket a temetőbe és meggyújtjátok a kegyelet gyertyáit. Virággal borítjátok a sírokat és figyelmeztetitek a világot az elmúlásra...

Mikor megjön a december, hajnali misét tartotok. A nappalok egyre rövidebbek lesznek, s sötétség egyre sűrűbb és hosszabb. És ti azt mondjátok, nem kell félni. Majd jön valaki, aki elűzi a sötétséget és soha nem látott fényt gyújt a világnak. És a sötétség mélypontján, december 24-én, amit ti "szent estének" neveztek, megrendezitek Jézus születésének mámorában azt a hallatlan és páratlan karácsonyi tűzijátékot, melynek színpontján New Yorktól Tokióig látszanak. Akkor az öröm, hogy a világ táncra perdül. És ti mosolyogva nézitek a jégszíkár farsangot. De pár hét múlva ismét üstökön ragadjátok az embert és azt mondjátok neki: Memento homo!...

És megjön a nagyhét, elnémitjátok a harangokat és döbbenve áll a világ a nagy ravatálnál. Vasárnap hajnalban azonban felúgattjátok a Rómából visszatért harangokat és megindul az örömmámorban ujjongó körmenet - Alleluja! Föltámadt Krisztus e napon! A körmenet szegélyén sorfalat állnak a fák, zöld rügyekkel figyelnek rátok.

Oly szép mindez, hogy az Egyházhhoz akkor sem volna szabad hozzányúlni, ha Isten nem volna az égben, sem bennünk. Ha valami szörnyű hatalom kipusztítaná a világból a virágokat és a színeket, hamuszürkév tenné a földet, vagy eltörölné a modern ember nagy játékát, az Olimpiát, nem okozna akkora kárt, mintha az Egyházat törölné el."

Így nyilatkozik ünnepeinkről a nagy költő, még hitetlen korában. Nekünk még csodálatosabbak ezek az ünnepek, hiszen üdvösségünk történetét ünnepejük a bennünk élő feltámadt Jézussal.

Barczy Zsolt

JEGYESOKTATÁS MÁRIABESNYŐN

Minden fiatal boldognak képzei el jövődő házasságát, ami természetes igény. A mesékben így mondják: "boldogan éltek, amíg meg nem haltak". De valóban így lesz? Ha elolvassuk a válóperek jegyzőkönyveit, látnánk, hogy azok mennyi meg nem értésről tanúskodnak. Akik együtt tervezték boldog jövőjüket, később egymást vádolják tönkrement boldogságukért. Hol lehet a hiba? Ki hibázott?

A boldog házasságnak feltétlen szeretet az alapja. Erre épül az a bizalom, amellyel a felek egymásra bízzák magukat, amikor élet és sorsközösséget vállalnak egymással. Ez a szeretet mondatja ki velük a boldogító igent. Gyönyörű az ilyen életközösség, de egyúttal felelősségteljes feladat is. Ezért csak megfelelő előkészület és megfontolt elhatározás után szabad erre vállalkozni.

A házastársak életükkel tükrözik azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket, amellyel Jézus életét adta Egyházáért. Pál apostol így is ír erről: "Az asszony engedelmessékedjék férjének, akárcsak az Úrnak..." "Férfiak! Szeressétek feleségeket, amint Krisztus is szeretne az Egyházat, feláldozta magát érte, hogy a keresetségekben az élet ígéje által tisztára mosva megszentelje..."

"Így szeresse a férj is feleségét, mint saját testét. Aki feleségét szereti, önmagát is szereti. Hiszen saját testét senki sem gyűlöli, hanem táplálja és gondozza, akárcsak Krisztus az Egyházat."

Ma Magyarországon 100 házasságkötésre 30 válás jut. Ez elszomorító tény!

Máriabesnyőn már több mint tíz éve rendszeresen megszervezik a jegyesoktatást. Az idei hat előadásból álló kurzuson 160 fiatal jegyespár vett részt. Az oktatás szervezői az idei csoportot különösen jónak ítélték meg, a témakörökre való ráhangolódás érzékelhető volt, végig nagy figyelmet tanúsítottak.

Az első alkalommal Galgahévíz plébánosa, Árpád atya tartott előadást a keresztény katolikus világnézetéről, az Istennel való személyes kapcsolatról. Előadásában megfogalmazódott az a kíváncsi is, hogy mivel a házasság életszövetség, ezért a jövődő házastársaknak feltétlenül minden tekintetben egymáshoz illelőnek kell lenni.

Második nap a plébánosunk, András atya beszélt a szentségekről, külön hangsúlyt helyezve a házasság szentségére.

A harmadik és negyedik alkalommal orvosok - Dr. Basa Antal és Dr. Köles József - tartottak előadást a házasság egészségügyi vonatkozásairól, valamint a keresztény családtervezés részleteiről.

Az ötödik találkozón egy fiatal házaspár beszélt a gyakorlati keresztény életéről. Érzékeltetve azt, hogy életünk minden pillanatában megvalljuk keresztény voltunkat és nem tekintik tehernek az ezzel járó kötelességeket.

Volt pszichológus előadója is az előadás sorozatnak, aki arról beszélt, hogy hogyan lehet a család békéjét fenntartani. Előadásából kitűnt, hogy viták és egyet nem értések elviselésében mutatkozik meg, hogy mennyire képesek a házastársak áldozatot hozni egymásért.

Az utolsó alkalommal Kovács Győző, siroki plébános arról beszélt, hogy aki több kegyelmet kapott Istentől, felelőssége is nagyobb a házasságban.

A kurzuson részt vevőkkel folytatott beszélgetéseimből egyértelműen kitűnik, hogy a házasság előtti jegyesoktatás határozottan felértékelődik.

1993. március 1.

Tóth S. Péter

"MÉG EGY GONDOLAT NEMZETI ÜNNEPEINKHEZ (ÉS SORSFORDULÓINKHOZ)"

E lapon a címdoldalunkon szereplő cikk mondatainak továbbfűzése, továbbgondolása végett - *József Attilának*, a zaklatott életű, tragikus sorsú és önmagával is meghasonlott költőóriásnak gondolatait közöljük:

NEMZETRŐL, MÚLTRÓL és HAZARÓL.

A DUNÁNÁL

1.

A rakodópart alsó kövén ültem,
néztem, hogy úszik el a dinnyehéj.
Alig hallottam, sorsomba merültem,
hogy fecseg a felszín, hallgat a mély.
Mintha szívemből folyt volna tova,
zavaros, bölcs és nagy volt a Duna.

Mint az izmok, ha dolgozik az ember,
reszel, kalapál, vályogot vet, ás,
úgy pattant, úgy feszült, úgy ernyedett el
minden hullám és minden mozdulás.
S mint édesanyám, ringatott, mesélt
s mosta a város minden szennyest.

És elkezdett az eső cseperészni,
de mintha mindegy volna, el is állt.
És mégis, mint aki barlangból nézi
a hosszú esőt - néztem a határt:
egykedvű, örök eső módra hullt,
színtelenül, mi tarka volt, a múlt.

A Duna csak folyt. És mint a termékeny,
másra gondoló anyának ölén
a kisgyermek, úgy játszadoztak szépen
és nevetgéltek a habok felém.
Az idő árján úgy remegtek ők,
mint sírköves, dülöngő temető.

2.

Én úgy vagyok, hogy már száz ezer éve
nézem, amit meglátok hirtelen.
Egy pillanat s kész az idő egésze,
mit száz ezer ősz szemlélget velem.

Látom, mit ők nem láttak, mert kapáltak,
öltek, öleltek, tették, ami kell.
S ők látják azt, az anyagba leszálltak,
mit én nem látok, ha vallani kell.

Tudunk egymásról, mint öröm és bánat.
Enyém a múlt és övék a jelen.
Verset írunk - ők fogják ceruzámat
s én érzem őket és emlékezem.

3.

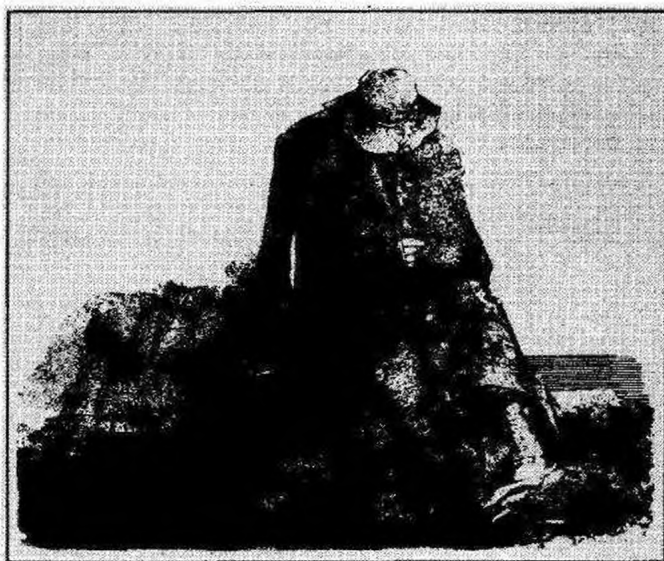
Anyám kun volt, az apám félig székely,
félig román, vagy tán egészen az.
Anyám szájából édes volt az étel,
apám szájából szép volt az igaz.
Mikor mozdulok, ők ölelik egymást.
Elszomorodom néha emiatt -
ez az elmúlás. Ebből vagyok. "Meglásd,
ha majd nem leszünk!..." - megszólítanak.

Megszólítanak, mert ők én vagyok már;
gyenge létemre így vagyok erős,
ki emlékszem, hogy több vagyok a soknál,
mert az őssejtig vagyok minden ősz -
az Ős vagyok, mely sokasodni foszlik:
apám- s anyámmá válok boldogon,
s apám, anyám maga is ketté oszlik
s én lelkes Eggyé így szaporodom!

A világ vagyok - minden, ami volt, van:
a sok nemzedék, mely egymásra tör.
A honfoglalók győznek velem holtan
s a meghódítottak kínja meggyötör.
Árpád és Zalán, Werbőczy és Dózsa -
török, tatár, tót, román kavarog
e szívben, mely e múltnak már adósa
szelíd jövővel - mai magyarok!

...Én dolgozni akarok. Elegendő
harc, hogy a múltat be kell vallani.
A Dunának, mely múlt, jelen s jövőendő,
egymást ölelik lágy hullámai.
A harcot, amelyet őseink vívtak,
békévé oldja az emlékezés
s rendezni végre közös dolgainkat,
ez a mi munkánk; és nem is kevés.

1936. Jún. eleje

- Lelkünk legyen rajta!

(...És szomszédaink is így gondolják!)

Kálna Tibor

TURA RÖVID TÖRTÉNETE

A Bag - Tura forgalmi út mentén, a Galga alsó folyásának jobb partján alakult ki a zárt, halmazos magú település. Az utóbbi évtizedekben azonban újabb fésűs beépítésű, szabályos részekkel bővült a szétterült, nagy kiterjedésű település. Területe 5591 hektár, lakóinak száma kb. 8000 fő.

Neve szláv eredetű, tövében a szláv tur (őstulok) rejlik.

A széles határban, elsősorban a Galga árterületének kiemelkedésein eddig 36 lelőhelyet kutattak fel. A legrégebbi újkőkori. Tura-Boldog határán bronzkori (hatvani kultúra) telep és földvár található. Több helyen szarmata és Árpád-kori telepnyomok is előfordulnak. A déli határrészen halad keresztül a Csörsz-árok belső vonala.

Első középkori említése "Thura" néven 1220-ból való. Az Ákos nemzetség ősi birtoka. A nemzetség Galgamentéről való eltávozása után rövid ideig Zsigmond királyé, ezt követően Brankovics György rác despotáé zálogjogon, majd a Rozgonyiak birtoka. Ekkor már vámmal és malommal rendelkező nagyobb település, mezőváros. A XVI. elején a Báthoryak kezébe került a többi Galga-menti Rozgonyi birtokkal együtt és a Bujáki vár tartozékaként tartották nyilván.

Amikor a török 1544-ben ellenállás nélkül elfoglalta Hatvan várát, Tura is a szultáni birodalom része lett. A XVI. sz. második felében a legnépesebb település a Galga mentén. 1546-ban a hatvani szandzsák bég hász birtoka. 1559-ben és 1562-ben szultáni hász birtok. 1580-ban 23 000 akcse jövedelemmel Jusufziámet és Rizván tímár birtoka. A népes mezőváros magyar földesura, Báthori István, 1585. augusztus 24-én 2500 fős seregével rajtaütött az országos vásárra összegyűlt népezen. A török őrség a magyar csapatok megjelenésekor szétugrott. A vásári illetéktől emiatt elesett szultán ezért haragjában elmozdította fényes állásából Szinán budai pasát. A tizenöt éves háború egyik jeles csatája is itt zajlott le. 1594. április 12-én Forgách Simon egri várkapitány bátor huszáraival szétverte és jelentős veszteségeket okozott Ali budai pasa Hatvan felmentésére siető seregének.

A XVII. században az Esterházy család birtokába került Tura, és megmaradt egészen a XIX. sz. közepéig. Ekkor a bujáki uradalom egyik helyi központjaként virágzott.

A XIX.sz. utolsó harmadától a XX. sz. közepéig a turai határ tekintélyes része - a kereskedéssel és bankügyletekkel nagy vagyont gyűjtött - Schossberger Henrik és utódainak tulajdona.

Tura népe mind a Rákóczi-féle, mind az 1848-49-es szabadságharcban kivette részét. Az előzőben 26 fő állt be különböző ezredékbe, a honvédseregben 31 fő katonáskodott és 320 volt a nemzetőrök száma. A szabadságharc egyik vesztes csatája is a falu határában zajlott le. 1849. július 20-án a Perczel Mór és más jeles tábornokok vezette magyar sereg megütöközött a Tolsztoj

tábornok által irányított orosz hadakkal, de eredménytelenül. A csatában elesett Szele Andor és 17 társának tiszteletére emlékoszlopot állítottak a turaiak, a honvédsírok a falu melletti erdőben találhatóak.

A település határában a Galga bal partján helyezkedett el a középkorban Szentgyörgy falu. Nevét Szent György titulusú temploma alapján kapta. Már 1424-ben pusztaként említik, később sem települ újjá. A legújabb régészeti kutatások egykori létezését pontosan helyhez rögzítve bizonyították. Birtokosai meggyeztek Tura uraival.

Római katolikus templom (Mária mennybemenetele tiszteletére). A középkorban létezett a községnek temploma, amit azonban időközben többször javítottak, átépítettek. Esterházy herceg támogatásával 1771-ben teljesen felújították, majd 1910 körül ismét gyökeresen átalakították az épületet. A közelmúltban kívül-belül felújították, kitűnő állapotban van. A keletelt, egyhajós, oldalt álló toronnyal rendelkező épület gótikus alapokon épült, részben barokk, nagyobb részben azonban XX. századi jellegű átépítés nyomait viseli. A belső kiképzés egyszerű, tágas egyhajós terét tükörboltozat fedi, mellvédés karzata két pilléren áll.

Volt Schossberger kastély. Ybl Miklós tervei alapján építették 1883-ban az egyemeletes, téglalap alaprajzú, eklektikus, francia neoreneszánsz stílusú kastélyt. A szép nagy park közepén álló, tornyokkal, négyszögletes kupolával, árkádsorral, oszlopos portikusokkal, kocsiljáróval, változatos homlokzatképzéseivel, megnyújtott kéményeivel szép látványt nyújtó épület.

A kastély közelében álló kétemeletes, nagyméretű késő barokk magtár (Régi vásártér 13.) megviselt külsejű, bár még most is használják.

A század elején népdalokat gyűjtött a községben Bartók Béla, akinek a nevét a helyi művelődési ház büszkén viseli.

A faluban a népi hagyományok megőrzése, felélesztése több évtizedes múltra tekint vissza. A helyi népművészeti mozgalom felélesztésében, vezetésében, országos hírre emelkedésében elvülhetetlen érdemeket szerzett a fiatalon elhunyt Kovács László, az első Kossuth-díjas népművelő. A turai dalokat éneklő népdalkórus és Szaszko József citerás, a helyi táncokat és szokásokat megelevenítő népi együttes, a fehér hímzést művészi szintre emelő hímzőasszonyok (Király Elekné, Tóthné Zsiga Ilona, Sáráné Lajos Ilona, hogy csak a nevesebbeket említsük a sok közül) híre-neve bejárta az országot.

Kevés települése volt az országnak az 1950-es, 1960-as, 1970-es években, ahol annyi népművész élt, mint Turán. Ma a fiatalabb generációt képviselő Sára Ferenc furulyás és Maczkó Mária népdalénekes népművészek folytatják a szép és nemes hagyományt.

A község szülötte az ország határain túl is elismert, kiváló filmoperatőr és filmrendező Sára Sándor.

Asztalos István

HAZAJÖTTEK A NÉGYESIKREK!

Az emberek egymásnak adják a hírt. Ezt hallani most mindenütt Turán.

És a szóban - HAZAJÖTTEK -, némi büszkeség is bujkál. Mintha hozzáéreznénk: egy kicsit a mieink is ők. A turaiaké.

Az élet legtitokzatosabb és leggyönyörűbb csodája, amikor kisgyermek születik.

A négy kicsi gyermek láttán azonban végképp elakad a szó.

Négy barna haj, négy formás arcoska, kicsi kezek, párányi ujjhegyek, békés szuszogás, kisbabamosoly - alig lehet felfogni. Gyönyörű!

Kedves, meleg otthonba várták őket a szülők, nagyszülők, rokonok. Jó helyre születtek! Nem lesz hiányuk szerető gondoskodásban.

Sára István és Vasas Erzsébet 1976-ban kötöttek házasságot. Már 1977-ben tudták, hogy végképp le kell mondaniuk a gyermekáldásról. 16 év telt el ebben a szomorú belenyugvásban, míg egyszer 1991-ben megtudták, hogy ha kijuthatnának Bécsbe, ha lenne valaki, aki életképes petesejtet ad, ha vállalná valaki az ezzel járó testi-lelki áldozatot..., megszülethetne a Sára házaspár gyermeke is.

1992. május 16-án történt meg a petesejtet beültetése. A bécsi klinikán nagyon gondosan felkészítették Katit, az unokatestvért a sejtek átadására, az anyát pedig a frissen fogant életet befogadására.

Az orvosok 25-30 % esélyt adtak arra, hogy a beültetett négy petesejtből egy életképes lesz.

Sára Istvánné már 2 hét elteltével tudta, hogy sikerült. Alig merte elhinni.

A negyedik héten hármásikreket jeleztek a műszerek, az 5. héten derült ki, hogy mind a négy kisbaba él.

1992. december 8-án - 32 hétre - megszülettek a gyermekek.

Zsuzsa	1380 gr	39 cm
István	1130 gr	35 cm
Anikó	1400 gr	40 cm
Krisztián	1550 gr	47 cm volt születéskor.

Koraszülöttek lévén csak 1993. február 12-én jöhettek haza a babák az Üllői úti II.sz. Női Klinikáról, ahová már a nyolcadik héten befeküdt édesanyjuk, és ahol a császármetszéses szülés történt.

Koraszülötteket szállító speciális mentőautóval hozták haza őket.

Felejthetetlen nap lesz a család számára.

Zsuzsa jelenlegi súlya	2200 gr	
Istváné	2960 gr	
Anikóé	2860 gr	
Krisztiáné	3310 gr	2 hónaposak...

Anyatejet és pótlásként tápszert kapnak, kivéve Anikót, aki csak az anyatejet hajlandó elfogadni.

Egy etetés és tisztázás másfél órát vesz igénybe.

A leghosszabb idő, amit mind a négyen egyidőben alvással töltenek: 1 óra... Ha az egyik sírni kezd, sorban kedvet kapnak a többiek is.

Talpon vannak a közvetlen hozzátartozók - elsősorban a nagymamák -, de nem boldogulnának a két (önkormányzat által biztosított) gondozónő nélkül.

Nappal Teri, az édesanya testvére, éjjel pedig Farkas Éva gyermekgondozó segít nagy szeretettel és hozzáértéssel.

Még két iker babakocsiról kell gondoskodniuk, de egyébként megvan mindenük.

Jól esik, hogy mellettük van a bővebb család, az önkormányzat, a falu.

A szülők boldogok, és legalább olyan mértékben aggódnak. Csak egészségesekek maradjanak! Szép babakoruk legyen! És reménykednek, hogy így lesz. Azután elképzeli, amint óvodába vezetik a négy csöppséget... Azután azt is megtervezzük, hogy az első iskolai évnyitón külön is megünnepeljük őket.

Van mit tenniük a szülőknek...

Talán nem túlzás, ha az egész falu nevében kívánom, hogy legyen egészségük, erejük, türelmük az apróságok felneveléséhez.

Fotó: Seres Csilla

Erdélyi Ágnes

POSTALÁDÁNKBÓL

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Hivatkozva az 1993. február 22-én megtartott testületi ülésen elhangzottakra, "BEFEJÉZŐDÖTT A GÁZBERUHÁZÁS" c. cikk kapcsolatban kiegészítő, helyesbítést kérő levelünket a Turai Hírlap következő számában közölni szíveskedjenek.

Célunk, hogy az 1992. év jelentős eseményével, a gázberuházással kapcsolatban közreadott anyagot a TIGÁZ tevékenységének korrekt megítélése érdekében tényszerűen kiegészítsük néhány főbb eseménnyel, mely az összefoglaló cikkből sajnálatos módon kimaradt.

1992. február 21-én a Polgármesteri Hivatal és a TIGÁZ között TIGÁZ kezdeményezésre MEGÁLLAPODÁS jött létre ütemezett kivitelezésre és ütemnek megfelelő fogyasztói bekapcsolásokra. Mi úgy értelmeztük és a lakosság sem érthette félre - ellentétben a cikkben megjelentekkel -, hogy az 1992. szeptember 30. nemcsak a gázvezeték fektetésének a végső határideje, hanem lakossági bekapcsolások határideje is.

Idézet a megállapodásból:

" - A Polgármesteri Hivatal az ütemezésről tájékoztatja - leendő gázfogyasztókat, szorgalmazva az ütemnek megfelelő fogyasztói bekapcsolást azzal a kiegészítéssel, hogy szeptember 30-át követően az utolsó ütem kivételével a folyamatos bekapcsolást az üzemzavar elhárításától függően tudja vállalni a TIGÁZ ".

A MEGÁLLAPODÁS-ban rögzített ütemezést és a teljesítmények alakulását az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

Ütem	Átadás-átvétel időp. tervezett	Átadás-átvétel időp. tényleges	Eltérés nap	Használatbavétel eng. időpontja	Üzembehelyezés időpontja
I.	IV.30.	VII.23.	84	VIII.17.	VII.13.
II.	V.15.	VII.23.	69	VIII.17.	VII.13.
III.	VI.30.	X.14.	106	XII.09.	VIII.31.
IV.	VII.30.	X.15.	76	XII.02.	X.15.
V.	VIII.30.	XII.17.	108	(XII.17.) szóban	XII.17.
VI.	IX.30.	X.15.	15	XII.02.	XI.10.
VII.	IX.30.	XII.17.	78	(XII.17.) szóban	XII.17.

A csúszás okait a cikk korrekt módon taglalja, azokról a TIGÁZ nem tehet. Szolgáltatói szemléletünket bizonyítja, hogy a vezeték üzembehelyezésénél nem vártuk meg a hatósági engedélyeket, így a táblázatból az is látható, hogy nem valós az az állítás, amit a cikk írója leírt. **Igenis végeztünk engedélyek hiányában is a biztonság megtartásával október előtt üzembehelyezéseket.**

Júniusban ténylegesen nem, de nem is lehetett. Az év első kilenc hónapjában 1992.IX.30-ig csak 420 db bekapcsolás készülhetett el, mert nem volt több igény, míg az év utolsó 3 hónapjában 821 db bekötést végeztünk a fűtési idényben jelentkező megnövekedett feladataink mellett szerelői átcsoportosításokkal.

1992-ben 1241 db, míg 1993-ban február 22-ig már 489 db fogyasztói bekapcsolás megtörtént. Ez a darabszám csakis Tura településre vonatkozik.

A bekapcsolási darabszámok alakulása nem köthető közmeghallgatás, vagy más "nevezetes" időpontokhoz, egy-egy nap bekapcsolási db száma szintén nem ragadható ki.

Sajnálatos módon a Polgármesteri Hivatal által kért, 1992. november 16-án kelt "Tájékoztató az 1992. évi földgázfogyasztói bekapcsolásokról" című egyoldalas anyagunk nem jelent meg a Turai Hírlapban!

A fogyasztói bekapcsolásokat Turai Szolgáltatási Üzemünk folyamatosan végzi. Reméljük, hogy a teljesen kiépített rendszeren minden kedves leendő fogyasztónk felkészül a következő télre - időben elkészíti családi háza, lakása gázfűtési rendszerét -, a beüzemelésünk nem húzódik el ez év októberéig. Csak rajtuk múlik.

Kérem Önt, hogy munkánk objektív megítélése érdekében teljes terjedelemben jelentesse meg levelünket.

Gödöllő, 1993. február 25.

Tisztelettel:

Blazsovsky László
Kirendeltségvezető

Tisztelt Olvasó!

Községünk köztisztviselőiben álló polgára, Lukács Vilmos úr, az alábbi levelet juttatta el hozzám (egyben hozzájárult frása nyilvános közléséhez):

Kálna Tibor Tanár Úrnak!

Kedves Tanár Úr!

A Turai Hírlapban nagy tetszéssel olvastam "Utazások Tündérbertben" című színes, erdélyi úti-beszámolóját.

Nagyszerű leírása a tájnak, ismeretterjesztő és történelmi adatokkal is bővített. Fogadja őszinte elismerésemet és nagyrabecsülésemet. Ezt a 6 részt érdemes volna egybefűzve újra közzétenni.

De van egy észrevételem a befejező VI. részben, egy mondatot nem tartok megfelelőnek. Szó szerint idézem:

"A Lázárok kitűnő üzletemberek voltak. Mikor kifogytak a helybéli nyakas és drága székely munkaerőből, helyettük olcsóbb és jámborabb oláhok alkalmaztak, következésképp a románság megvetette a lábát a vidéken. Így lett Szárhegyből Lazarea."

Nem vitatom, hogy a Lázár grófok dolgoztattak olcsóbb és jámborabb (oláhokkal) románokkal, de azt igen, hogy Gyergyószárhegy elrománosodott volna.

Rokonaim közlése szerint Gyergyó a legutóbbi népszámlálás alkalmával 84%-ban magyarnak vallotta magát (a többi cigány, román, stb.) Jelenleg is lakik Szárhegyen unokatestvérem és apai nagyapám is ott született. Őseim mindkét félről gyergyói földben nyugodnak.

Szerintem nem azért lett Szárhegyből Lazarea, mert elrománosodott volna, hanem azért, mert: Kolozsvár Cluj-Napoca, Gyergyószentmiklós Georgheni, Gyergyóalfalu Joseni, Csíkszereda Miercurea Ciuc, Csíkszentimre is Sintimbru lett hivatalosan.

A hibás mondat helyesbítését kérve és várva, kívánok Önnek erőt és jó egészséget, hogy még sok ilyen jó ismeretterjesztő értékes beszámolót írhatson.

Tura, 1993. 02.15.

Maradok tisztelettel: *Lukács Vilmos*

Kedves Vili bácsi!

Számomra megtisztelő, hogy figyelemmel kísérte nevezett írásaimat. Nagy örömmel teszek eleget helyesbítési kérelmének, tehát:

"Szárhegy (Lazarea) és egész Gyergyó lakosságának túlnyomó többsége ma is magyar."

A szerkesztőbizottság nevében is megköszönve pontosító észrevételeit.

Foto: Kálna Tibor

Tisztelettel: *Kálna Tibor*

BRUCE LEE UTÓDAI?

Négy hónapja működik Turán karate edzés. A kezdeti nehézségek után mára már úgy tűnik, életképes marad. A létszám is, ahogy mondani szokás, "beállt". A gyerekek az első övizsgára készülnek. Az edzéseket **Galló Zsolt** és **Hodunov Eduárd** irányítja. Készségesen nyilatkoztak erről a nem mindennapi sportról.

B.Zs. Milyen hangulatban ültetek be erre a beszélgetésre?

H.E. Kifejezetten jó. Az edzéseken tapasztaltak biztatóak. A gyerekek hozzáállása kiváló. Egy edzőnek ez a lényeg, a többi már jön magától.

B.Zs. A kezdéskor több mint százan jelentkeztek. Új volt. Fiúkat, lányokat, de még a felnőttek közül is jónéhányat izgalommal töltött el. Nagy elánnal kezdtek hozzá. Mára azonban ez a kedv mintha lanyhulni látszana, jelenleg hatvan körül van azoknak a száma, akik folytatják.

G.Zs. Ez természetes dolog. Eleinte sokan csak érdeklődtek, mások úgy gondolták, eljönnek egy-két edzésre, és mindazt tudják, amit egy karate filmben láttak. Csalódtak. A legkisebb eredményért is keményen meg kell dolgozni. Akik maradtak, megértették ezt.

B.Zs. A filmeket említetted: Magyarországon a karatét mint küzdősportot legelőször Bruce Lee népszerűsítette még a hetvenes évek elején, majd követte őt a filmvászonon Chak Norris, Jackie Chan, és napjaink legnépszerűbb karate sztárja Jean Clud von Damme.

Ma a film ipara különösen a távol-keleti országokra gondolok itt elsősorban, szinte kizárólag ilyen filmekkel jelennek az európai közönség előtt. Gondolom ez is befolyásolja a nagy létszámú klubok működését.

H.E. Mindenképpen igaz ez a megállapítás. A keleti kultúra európai térhódításával helyet kért magának ez a sportág is. Bár itt mindjárt hozzátenném, a filmen látott karate és az eredeti szabályok közül lejátszott karate között nagy különbség van. A filmipar sok teatrális jelenettel "gazdagította" a sportágat, ami a valóságban máshogy fest.

B.Zs. Mióta működnek hazánkban karate klubok?

G.Zs. 1973-ban Mészáros József Svédországból hazatelepülő nagymester kezdte el a Kysosinkai karate népszerűsítését. Néhány magas övfokozatú társával a Testnevelési Főiskolán vetették meg a sportág alapjait. A Szövetség 1983-ban alakult meg, ami azért is említésre méltó, mert az akkori politika csinálói mindent megtek annak érdekében, hogy ez ne valósulhasson meg. A középiskolákban betiltották az öntevékeny csoportokat, a klubok működését megnehezítették, vagy egyenesen lehetetlenné tették. Az ok: nyugatról áramlott be hozzánk, tehát rossz...

B.Zs. A plakátokon - és ez elsősorban Budapest utcáin járva kelve tűnik fel - a karaténak több fajtáját hirdetik. Mi a lényeges különbség közöttük?

H.E. Ez a sport a kéz és a láb ütőtechnikáján alapszik. Itt csak egyedi felfogásbeli különbségekről beszélhetünk. Igazából nincs eltérés. A technikák globálisan ugyanazok. Egy-egy irányzatnál csak nüansznai különbségek vannak. A Kung Fu, Taekwan-do és az általuk vezetett Kyokushinkai egy töről fakad, csak nyelveztük más.

B.Zs. Úgy tudom, Kína volt a bölcsője, konkrétan Tibet.

G.Zs. Igen. Időszámításunk előtt lámakolostorok szerzeteseknek önvédelmi harcmódora volt. Innen terjedt el egész Távol-Keletre, majd napjainkra Európára és az egész fejlett világra.

B.Zs. Annak ellenére, hogy az őskaratét jámbor szerzetesek üzték a Himalája lejtőin, az edzésekből ítélve meglehetősen kemény sport ez. Itt nem az esetleges sérülésekre gondolok elsősorban - hisz érdekes módon, négy hónap alatt egyetlen egy sem történt -, hanem arra a kemény fizikai állóképességre és mély, belső összeszedettségére, ami egy-egy edzést jellemez.

H.E. Ez a sport rendkívül nagy összpontosítást igényel. Tavasszal lesznek az első övizsgák. Addigra komoly egyéni teljesítményt kell mindenkinek nyújtani, később természetesen növeljük az edzőmunkát.

B.Zs. Ha már a jövőről esett szó: terveztek-e edzőtáborát a nyári szünetekben?

G.Zs. Igen, de a formáját még nem véglegesítettük. Többféle elképzelés is van, erről azonban korai lenne még beszélni, hiszen nincs számottevő tapasztalatunk a gyerekeket illetően sem.

Ami pedig a belső összerendezettségét illeti, ez a sport alapvetően meditatív, ami azt jelenti, hogy a fizikumhoz hozzájön még az emberi psziché, ami az edzés előtti-utáni meditációban nyilvánul meg.

B.Zs. Végezetül egy utolsó kérdés: Egy statisztikai adat szerint ma a nagyvárosokban élő emberek közül minden ötödik valamilyen erőszakos cselekmény áldozata lesz. Riasztó jelenség, ami összetett társadalmi probléma és különleges elemzést igényel. A karate hallatán azonban óhatatlanul felvetődik a kérdés: aki ezt a sportot űzi, nagyobb biztonságban járhat-kehet később este az utcán?

H.E. Úgy van! Többek között valahol ez is oka a működő nagyszámú kluboknak. Aki kitartóan jár edzésekre, jó eredményeket érhet el az önvédelem terén, amire ma valóban szükség lehet esetenként. Én magam is átéltem már néhány kemény helyzetet, ami azt hiszem, tipikusnak mondható, tehát bárkivel előfordulhat.

G.Zs. A szülőknek és a gyerekeknek is megnyugtató ez a többlet, egyfajta biztonságérzetet ad.

Bízunk abban, hogy ez a sportág is gyökeret ver Turán, és egyre több lelkes művelője lesz, így még több egészséges, jó fizikumú tanuló kerül ki az iskolából.

Barcsi Zsolt

Tura Nagyközség Önkormányzata pályázatot hirdet Általános Iskola és Speciális Szakiskola igazgatói állásának betöltésére.

- 1./ Meghirdetett munkahely: Általános Iskola és Speciális Szakiskola Tura
- 2./ Képesítési feltétel: Tanárképző Főiskola és 5 év általános iskolában folytatott gyakorlat. (1985-92 között)
- 3./ A pályázatnak tartalmaznia kell: a pályázó szakmai életrajzát, az intézmény vezetésére vonatkozó programját és fejlesztési elképzeléseit.
- 4./ Juttatások: - személyi alapbér: Kjt. 60-66 § alapján
- pótlék: Kjt. 70.§. (2) bek. a./ pontja alapján.
- 5./ Egyéb: - A pályázat beérkezésének határideje: 1993. április 2., benyújtásának helye: Nagyközségi Polgármesteri Hivatal 2194 Tura, Petőfi tér 1. Tel./fax: 06-28-30-789.
- a pályázat elbírálásának határideje: 1993. május 25.
- az állás elfoglalásának ideje: 1993. augusztus 1.

FELHÍVÁS

Kedves Szülő!

Ha észrevette, hogy gyermeke fáradékony, tartása hanyag, görbe, esetleg lúdtalpa van, éljen egy nagyszerű lehetőséggel!

Játékos tartás- és lúdtalpjavító foglalkozások indulnak a Művelődési Házban:

SZERDÁNKÉNT 4 - 1/2 6-ig.

Kiss Ernőné óvónő - aki a foglalkozások vezetője lesz - 1993.márc. 24-én (szerdán) tájékoztatást ad a tudnivalókról.

Szeretettel várja az érdeklődőket:

Anna óvó néni

GYÖKEREK

"Hiányzik az alsókerti két fasor..."

A doktornő turainak vallja magát

A 20. Galga-expedícióra készülünk. Ilyenkor előkerülnek a régi fényképek, iratok, levelek. Válogatunk e gazdag anyagban és kedves emlékek lepnek meg bennünket.

A napokban egy tíz évvel ezelőtti levél került a kezembe, melyet a legelső galgások egyike írt a táborvezetőségnek, köszöntve a jubileumi ünnepeket. Talán megengedi nekem a kedves olvasó, hogy ebből a levélből idézzek néhány sort:

"Hatodikos voltam, amikor az iskolában meghirdették az expedíciót. A cél: végigkeresni a folyó mentén a forrástól a torkolatig. 14-én indultunk útnak. Előtte megtanultunk sátrat verni és megbeszéltük, kinek mi lesz a feladata.

Az első éjszakát Nógrádkövesden, a Galga partján, a fűzfák alatt töltöttük el.

Napközben bejártuk a vidéket, főztünk magunknak. Este gyertyafény mellett, földre helyezett sátorlapon terítettünk a vacsorához.

Táborfűz lobogott az öt-hat sátor övezte kis tisztaon. Emlékszem a tűz melegére...

Mit jelent nekem azóta ez a táj, a Galga vidéke? Itt születtem, itt nőttem fel. Megszerettem az itt élő embereket, közülük való vagyok. Az expedíció során nemcsak a vidék történelmével, a népművészet kincseivel ismerkedtem meg, de a mindennapi élet szépségével és gondjaival is. Kinyílt számomra a világ, az emberek ismerőseimé váltak, megismerkedtem szűkebb szülőföldemmel. S mindehhez a kulcs a Galga expedíció volt."

Eddig a levél. A dologhoz azonban még hozzátartozik az is, hogy a levél írója azért nem tudott részt venni 1984. augusztus 4-én az emlékező találkozón, mert éppen ezen a napon tartotta esküvőjét.

Most már el kell árulnom azt is, hogy ki írta ezt a kedves levelet. Gondolom, hogyha azt árulom csak el, hogy a neve Tóth Mária - sokan gondolnak majd más, hasonló nevű turai, vagy egykori turai lakosra, hiszen Tóth Mária valószínűleg sok él községünkben. Ha azt teszem még hozzá a névhez, hogy a mi Tóth Máriánknak gyermekkorában TOTOCS volt a beceneve, valószínűleg többen ismerik fel riportalanymat, főleg a gyermekkori barátok, osztálytársak, ismerősök közül.

Végül, ha azt mondom, hogy doktor Tóth Máriáról van szó, a vácsepláziói gyermekorvosra gondol mindenki.

Mielőtt elkezdenék a beszélgetést, a rendelőbe vezet, és megmutatja munkahelyét.

- Sajnos nagyon kicsi ez a helyiség - mondja. főleg a várószoba nem felel meg az elvárásoknak. Közben észreveszem az íróasztalon a számítógépet. Erről hamarosan megtudom, hogy nélkülözhetetlen eszköze a számítógép a betegellátásnak. A beteg gyermekek adatai, kórelőzményei mind megtalálhatók és azonnal kikereshetők.

A beszélgetést természetesen ez alkalommal is a gyermekkor felidézésével kezdjük.

- Nagyon kedvesen emlékszem vissza az Alsókerti házunkra, ahol ráeszméltem a világra - kezdi Tóth Mária válaszában. Én igazán elmondhatom, hogy nagyon boldog gyermekkorom volt. Ezt mindennek előtt szüleimnek köszönhetem, akik sohasem voltak gazdagok, de értem nagyon sokat tettek meg.

Aztán a mi utcánk az Alsókert. Gyermekkoromban két szép fasor kísért az itt elhaladókat, és én ezt a két fasort ma is sokszor idegondolom. Nagyon sokszor hazajárok, és legkedvesebb perceimet jelenti egy rövid séta e drága utcában.

Egy alkalommal, amikor kisgyermekem hosszabb ideig beteg volt, nem tudtam hazajönni, igazán borzasztó volt. Sokszor bevásárolni is Turára járok, olyan eset is előfordult, hogy egy liter tejet kellett beszereznem, gyorsan beültem a kocsiba és hazaugrottam az ABC áruházba.

- Kikre emlékszik vissza gyermekkori barátói közül?

- Három, hozzám nagyon közelálló barátom volt, Tromposch Zsuzsa, Blaskó Jutka és Vadas Erzs. Velük most is sokszor és nagyon szívesen találkozom. Természetesen az iskolában szívesen barátkoztam másokkal is.

- Mondjon néhány emléket iskolás éveiről!

- Mindenek előtt nagyon szívesen gondolok vissza az újtelepi iskolára, ahová 4 évig jártam. Közel volt ez az iskola, és együtt tanulhattam itt mindazokkal, akik jó ismerőseim voltak. Soha nem voltunk egymásnak idegenek. Én azt tartom, hogy jobb volt ez a területi rendszer az alsó tagozatban, valahogy otthonosabb volt a környezet valamennyiünk számára.

Egyébként az első 3 évben Pászti Veronika tanító néni, negyedikben pedig Szász Sándorné, Anci néni jelentett nekem nagyon sokat.

Ezekben az években döntöttem el, hogy gyermekorvos leszek, ha török, ha szakad. Tetszik tudni, beteges kislány voltam, és nagyon sokszor szaladtak velem szüleim az orvoshoz. Mivel édesanyám Aszódon dolgozott, gyakran a rendelőintézetbe vitt el magával, ahol egy nagyon kedves doktor néni ismerhettem meg, Dr. Rentka Matildot. Azt hiszem, leginkább neki köszönhetem, hogy volt erőm kiállni minden próbát az orvossá válás nehéz útján.

- Hogyan alakultak további tanulmányai?

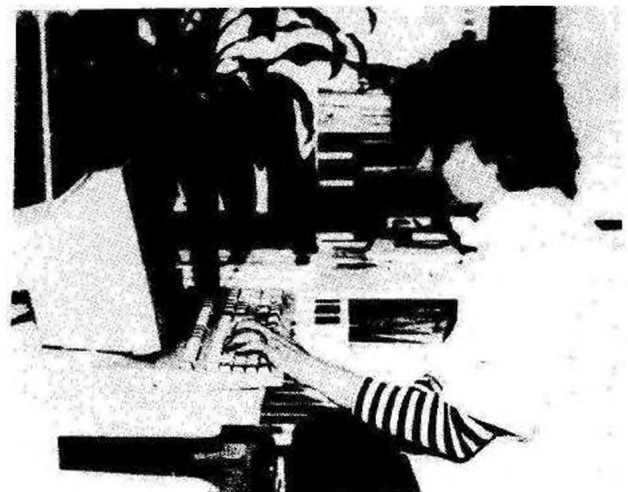
- Ötödikes koromban a kastélyiskolába kerültem. A kastély és környéke korábban is nagyon izgalmasnak, romantikusnak tűnt számomra. Őszintén szólva vágytam ide. Végre ide járhattam iskolába. Emlékszem, egy délután barátommal elindultunk, hogy felfedezzük a pálmaházat. A terem ugyan zárva volt, de csak jelképesen, így az ablakokon könnyen bejutottunk. Milyen jól játszottunk itt titokban! Ha visszaemlékszem erre a délutánra, ma is tele vagyok vigalommal. Aztán hatodikos koromban én is azok között lehettem, akik "meghódították" a Köztársaság úti új iskolát.

- Mi volt az iskolán kívüli kedvenc elfoglaltsága?

- Nagyon szerettem eljárni az irodalmi színpadra, amelyet Szarvas Laci bácsi vezetett. Nagyon boldog voltam, amikor a Gyuri bácsiban szerepet kaptam én is. Emlékszem, a bemutató előadásán részt vett a Gyuri bácsi írója is, Martonné Homok Erzsébet néni, a verseyi írónő.

Felejthetetlen volt a Galga-expedíció és a lellei táborokra is szívesen emlékszem.

- Azt hiszem, közben eljutottunk a középiskolás évekhez.

- Igen. Pécelre jelentkeztem biológia-német tagozatra, ahová fel is vettek. Ezek az évek már tudatos előkészületek voltak továbbbi tanulmányaimhoz. E munka felejtethetetlen segítői voltak Borissza Endre és Vikárius Sándor tanár urak, akiknek nagyon sokat köszönhetek.
Mivel jól tudtam, hogy az orvosi egyetemen a felvételi vizsgán a biológia mellett a fizika is nagyon fontos, különórákra jártam Aszódra, Zalán Frigyes tanár úrhoz. Természetesen nem volt a felvételin e tárgyból sem semmi gondom.
- Mire emlékszik még vissza a középiskolás évekből?
- Minden nap bejártam vonattal Pécelre. Ez a vonatkozás nagyon kedves volt számomra. Főleg a hazautak. Mindig az utolsó előtti kocsiba szálltunk, ahová hamarosan jöttek a gödöllői, majd az aszói diáktársaink, és nagyon vidám hangulatban utaztunk Turáig.
- Következett az orvosi egyetem. Nehéz volt?
- Nehéz volt, de én nem vettem ezt akkor észre, hiszen orvos szerettem volna lenni. Sokszor gondoltam arra, hogy ha akkor nem vettek volna fel, másodszor, harmadszor, és ki tudja hányadszor is megpróbáltam volna. Talán a legnehezebb az volt, hogy csoporttársaim mind értelmiségi, sőt orvosok gyermekei voltak, így nekik rendelkezésükre állt a szülők otthoni könyvtára. Nekem bizony sokszor sok-sok órát kellett a könyvtárakban eltöltenem egy-egy irodalom megszerzéséért.
- Úgy tudom, valami egészen más jellegű dolog is történt 1984-ben, negyedéves korában.
- Igen. Egy hévízgyörki buliban ismerkedtem meg Magyar István agrármérnökkel, akivel ebben az évben házasságot kötöttem. Az egyetemet csak két év múlva, 1986-ban fejeztem be. Cegléden sikerült gyermekorvosi beosztást kapnom az ottani kórházban. Ide bizony minden nap kocsival jártam be. A fizetésem 3700 Ft alig fedezte a benzinköltségeimet.
Később Kerepestarcsára kerültem, ahol 4 évig dolgoztam. 1991-ben került sor a szakvizsgára, melyen sikerült megfelelnem. Aztán Váczentlászló következett, ahol először három község körzeti orvosa lettem, majd rövidesen elkészült saját rendelőm, ahol máig is praktizálok.
- Úgy tudom, 1988-ban gyermeke született. Ez megerősítette gyermekorvosi hivatásában, vagy inkább gyengítette azt?
- Nekem a hivatásom a legfontosabb. Természetesen nagyon szeretem a saját gyermekemet is, de ez nem von el a beteg gyermekekért való aggodástól. Nemcsak a beteg gyermekeket tudom nagyon megérteni és mindent megtenni értük, hanem azokat a szülőket is, akik sokszor az éjjeli órákban csejtenek, és kérik a sürgős segítséget. Ehhez persze hozzájárult az is, hogy egy alkalommal az én gyerekem is nagyon beteg lett, és bizony én is így rohantam vele az orvoshoz.
- Van-e szabadideje, ha igen, mivel tölti el?
- Nagyon kevés a szabadidőm. Hiszen a gyógyítás mellett tanulok is. Most végeztem el az akupunktúrás tanfolyamot, amelyet hamarosan alkalmazni is fogok, a berendezést már sikerült megszerezni hozzá. No ne ijedjen meg, nem szurkálni fogom a gyerekeket, hanem lézersugarakkal gyógyítom a gyógyszerrel nem kezelhetőket.
Egyébként is az a törekvésem, hogy a beteg gyerekek ne féljenek tőlem, hanem szívesen jöjjenek ide akár kezelésre is. Ennek érdekében cukorka, kis matricák mindig itt vannak az asztalomon és sokszor hosszúra nyúlik a vizsgálat, vagy kezelés, mert előbb egy kicsit barátkozunk.
Olyan szeretnék lenni, mint az én egykori aszói doktornóm, akitől nekem még az injekció is jólesett.
Ne haragudjon, hogy elkalandoztam, hiszen a szabadidőm eltöltése felől érdeklődött.
Nagyon sok időt töltök el óvodás gyermekemmel, Mátéval. A múltkor például kimentünk a tóra korcsolyázni, egyetemista koromban ugyanis nagyon szerettem ezt a sportot. Én viszem az óvodába Mátét, és haza is én hozom. Amikor az óvodában időzöm, szívesen gondolok vissza az én óvodás éveimre, Martonics Piroska óvónőre, és arra a sok kedves gyermekversre, amelyeket ott ismertem meg. Szeretek nagyon olvasni is, de a

szakirodalom tanulmányozása mellett kevés időm jut a szépirodalomra.

Aztán ott van még a kötelező jellegű háztartás, amit szintén nekem kell elvégezni. Férjem is elfoglalt ember, az itteni termelőszövetkezet főkönyvelője, emellett érdekelt egy KFT-ben is.

- Mik a tervei?
- Jelenleg egy új rendelő építését kezdtük el. A mostanit már kinőtűtük. Szeretném, ha az új rendelő mellett legalább két ágyat is tudnánk biztosítani csetleges infúziós kezeléshez. Tervezem azt is, hogy esetleg hetenként kihoznánk egy gyermekesbészt, aki a kisebb műtéteteket itt helyben tudná elvégezni.
- E beruházással talán arra is gondol, hogy gyermeke majd folytatja édesanyja hivatását.
- Természetesen nagyon szeretném, ha így lenne, de nem fogom egyáltalán erre rábeszélni, vagy kényszeríteni őt. Válgon azzá, amihez majd kedvet érez!
- Befejezésül kérek egy igazi sztorit!
- Nemrégén Sára Zsuzsa keresett fel beteg gyermekével. Vele annak idején együtt szerepeltünk az irodalmi színpad műsorai-ban. Ő már akkor tanított. Felelevenítettük akkori élményeinket.

Búcsúzom Tóth Máriától. Hív, hogy kisérjem el az óvodába Mátéért, majd felajánlja kocsiját, szívesen hazavisz Turára, mert éppen oda készül egy kis hazai levegőt szívni.

Fotó: id. Takács Pál

id. Takács Pál

HÍREKHEZ

Két évvel ezelőtt bontott zászlót a Magyar-Román Humanitás Alapítvány, amely fő céljaként a Magyarországon és Romániában lakó tehetséges, de nehéz szociális körülmények között élő gyermekek, fiatalok, kisebbségek, mozgáskorlátozottak egészséges életmódra nevelését, egymás jobb megismerését jelölte meg.

Az Alapítvány február hónapban Turán tartotta megbeszélését, ahol értékelte az elmúlt év munkáját, és elkészítette 1993-as tervét. Az ülésen újjáavasztották az alapítvány kuratóriumát, melynek elnökéül Varga Lászlót, a Turai ÁFÉSZ elnökét választották meg. Az Alapítvány a továbbiakban is három megyét (Nógrád, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok) képvisel.

* * *

A Pro Pátria Szövetség 2 sz. Galga csapata február közepén rendezte meg hagyományos sárospataki 3 napos továbbképzését és vártúráját. A kiránduláson 29 gyermek és 3 felnőtt vezető vett részt. Fénykép: A pataki vasútállomáson.

Fotó: id. Takács Pál

id. Takács Pál

A "Vidám Téli Esték" zárófordulója

- avagy egy jó est receptje...

Hozzávalók: 1 db Művelődési Ház, Kis András mb. igazgatóval együtt, (de az baj, hogy csak megbízott);

- Egy használható szervezőcsapat: Vígázó Kör egyesület;
- Valaki, aki a vetélkedő kérdéseit kitalálja, megszervezi és a műsort levezeti: Barczy Zsolt;

- Néhány segítőképző ember, (akik képesek önálló gondolkodásra): az ifi hittanosok;

- Egy zsűri, (mely tagjainak nem azért van fejük, hogy legyen helye a hajnak): ex ifi hittanosok, név szerint: Kiss Andrea, Téglásné Kuti Mária, Polgár Mária, Hadrik Erika, Téglás Géza, Benke László, Szabó Tamás.

- Egy zsűrielnök, aki legalább 1 méter 90 centi magas, és megszólítása a vetélkedőn "Mélyen tisztelt...", egyébként pedig Benke Sándor.

- Azonkívül kell még 120-130 ember négy csoportba osztva, akik a műsorvezetőtől és a zsűritől vita nélkül elviselik a kellemetlen kérdéseket, ill. megjegyzéseket, sőt még van mersze nevetni, hahotázni... (Oh, mily illetlenség társaságban ez utóbbi...)

- Végül jó, ha van 2 személy, akiknek van mersze és bátorsága mindezt megköszönni: Tóth István polgármester és Kuti József Okt. és Kult. biz. elnök. Akik nem állották a szervezőket példaképül állítani községünk fiataljai elé...

Elkészítési mód:

Gyúrd puhára a Műv. Ház vezetőt, majd az előmelegített terepbe (amit Diós Pista bácsi követett el) engedj be (súlyra, hajszíntre, nemre, vallási-, politikai hovatartozásra való tekintet nélkül) 120-130 kikapcsolódásra vágyó embert, akik képesek akár kulturált módon is viselkedni.

Öntsd le az egészet fűszeres mártással kevert illemtannal, aminek hátha még esetleg hasznát is veszi valahol.

Majd Benke László mesterszakács receptje szerint készült szín-javát keverd hozzá egy vetélkedő formájában.

Mivel magyaros ételről van szó, paprikázd is meg alaposan néhány észbontó játékkal, amit nem felejt el, amíg él.

Köretként keress egy zenekart, akinek mindezek után még van kedve énekelni, hangszeren játszani: REKORD, Dusa László vezetésével.

Ha kész az egész, tálald fel a vendégek elé, de úgy, hogy a következő télen is megkínánják és igényeljék ezt a speciális ételt, aminek elkészítése - amint látható - nem "nagy" dolog. Csak emberek kellene hozzá, akik tudnak még önfeledten játszani, nevetni...

Sz.

Február 12-én volt a "Vidám Téli Esték" második sorozatának negyedik, egyben utolsó vetélkedője.

Sokan éreztük úgy, hogy jó lenne egész évben folytatni, csak legyen, aki felkészül, és megszervezi az estét. Nagyon sok szabadidőt kellett feláldozni a szervezőknek ahhoz, hogy izgalmas és változatos szórakozást biztosítsanak a résztvevőknek. Ez ragyogóan sikerült Barczy Zsoltnak és lelkes csapatának, az ifi hittanosoknak. Mosolyt fakasztottak mindenki arcára, s talán számukra ez volt a legnagyobb köszönet.

Nyertesek voltunk, akik ezeken az estéken részt vehettünk!

Áldozatos munkájukat megköszönve kérem, legyenek továbbra is a falu kulturális életének mozgatórugói.

Köszönet mindenkinek, akik munkájukkal hozzájárultak a szép téli esték sikeréhez.

Kis András

Ahogy a nyugdíjasok bírták...

1993. február 14-én az Életet az Éveknek turai nyugdíjasklub szerény batusbált rendezett a kultúrházban.

Meghívott vendégek is voltak. A szentendrei nyugdíjas klub tagjai közül 45-en érkeztek egy busszal.

Érdőrl az Ádám házaspár volt jelen, Leányfaluról Takács Józsefné. A TAURUS gumigyár nyugdíjas klubjának vezetője Sipos J. és felesége. (Sipos úr az "Életet az Éveknek" alelnöke.)

A látványos műsor nagy kacagásra fakasztotta a zsűfőlésig megtelt Műv. Ház nézőközönségét. A turai nyugdíjas klub műkedvelő csoportja is fellépett, nagy sikerrel.

A vendégeket az otthonról hozott süteményekkel és itallokkal kínálgattuk. Nagyon jól érezték magukat, volt aki még a turai népviseletet is magára öltötte.

A hangulatot fokozta, amikor az együttes cigányruhába öltözött megjelent a színpadon. A zenét Szénási Tibor zenekara szolgáltatta.

A rendezvénynek nem volt belépődíja, de élményekben annál gazdagabbak lettünk. Lehetőségeink kötöttek, de ötletekben gazdag a klubunk. Akaraterónk van a továbblépéshez, fáradságot nem ismerve ápoljuk tovább a turai hagyományt, amely a Galga völgyét színesebbé teszi.

Köles Istvánné - Győri Istvánné

Batusbálba' „vótam” az este.

A hagyományokhoz híven, farsang utolsó szombatján (február 20-án) került megrendezésre a hagyományos batusbál. Este hét óra körül érkeztek a kikapcsolódni vágyó meghívottak, hogy a batus tartalmát tánc és beszélgetés közben elfogyasszák.

Ismerős és ismeretlen arcokat pillantottam meg nagy örömmel.

Az emlékeztető percek és képsorok után (Benke I. videós) Dolányi Anna (Nusika néni) fiú- és lány tánc csoportja lépett színpadra. Vidám műsorok után a felnőtt együttes következett. Meglepetéssel szolgált: a "Turai huszár" című népi játékot adták elő, Sára Ferenc betanításában. Ez Volly István hagyatéka, melyet ő dolgozott fel színpadi előadásra. Eddig ismeretlen témát és énekeket ismerhettünk meg a két főszereplő, Dolányi Katalin és Köles Péter, valamint a népdalkör előadásában.

Az est fényponja mégis a tánc volt. A Rekord együttes új felállításban mutatkozott be a "Vidám Téli Esték"-hez képest. A változás pezsdítően hatott az együttesre.

A tánczene széles skáláját játszották. Volt csárdás, keringő, twist, rocky és disco. Mindenki talált magának megfelelő dallamot és ritmust is. A jelenlévők közül szinte alig volt, aki "petrcszelymet árult".

A szokásokhoz híven a "kakasülő" sem maradt üresen, megtelt érdeklődőkkel. Ők is biztosan élvezték a mulatságot, hiszen éjfélig nem mozdultak a helyükről.

Aki később érkezett, az is jól érezte magát (igaz, az utolsókból lettek a hazafelé igyekvő elsők).

Hajnalgig tartott a vígság. Akkorra már az asztalokról is elfogyott a sok étel, ital. Bizonyára senki sem maradt éhes, vagy szomjas.

Mikor hazafelé indultunk, a busz már az első vonathoz igyekezett.

Egy ilyen farsang után irigyeljük szüleinket, nagyszüleinket, akik háromnapos farsangi mulatozásról meséltek nekünk...

Tóth Anna

LEVÉLVÁLTÁS A VOLT KÖZSÉGI LEGELŐRŐL

MGTSZ Elnöke

Kiss Miklós

Tura Régi vásártér 6.

Mellékelten megküldöm a turai Önkormányzati Képviselő-testület 99/1992. számú határozatát.

Kérem, határozatra a vezetőségük döntését mielőbb megküldeni szíveskedjen.

Tura, 1993. január 4.

Köszönettel:

Vadász György
jegyző

KIVONAT

Az Önkormányzati Képviselő-testület 1992. december 28-i ülésének jegyzőkönyvéből.

99/1992. sz. határozat:

Az Önkormányzati Képviselő-testület a volt községi legelő igénybejelentésével kapcsolatban - a lakosság egy részének az igénye alapján - kéri a tsz. vezetőségét, hogy a legelő értékesítésétől tekintsen el.

A Képviselő-testület megbízza a jegyzőt a határozat tsz. felé történő megküldésével.

Felelős: Vadász György jegyző

Határidő: azonnal

K.m.f.

Tóth István sk.
polgármester

Vadász György
jegyző

Tisztelt Polgármester Úr!

A községi legelőre bejelentett igényüknek nem tudunk eleget tenni. Szeretném a szobán több alkalommal kifejtett tényállást írásban is megerősíteni.

A községi legelő egyéni tulajdonban és közbirtokossági kezelésben működött a termelőszövetkezetek alakításáig. A termelőszövetkezetek tulajdonába és használatába három jogcímen került a föld:

I. A kuláklisra került személyektől elvett földet és a kétlakiak földjét állami tulajdonba vették. Majd az 1968. évi IV. törvény kötelezte a termelőszövetkezet használatában lévő földeket vegye meg. 1971-ben került sor Turán az állami földek megvásárlására.

II. Az 1968. évi IV. törvény növelni kívánta a termelőszövetkezetek tulajdonában álló földeket. Ezért a termelőszövetkezet tagjai, ha elhaláloztak és utánuk a földet nem tsz. tag örökölte, a szövetkezetnek meg kellett váltani.

A fenti két jogcímen elvett föld tulajdonosai adhatták be a kárpótlási törvény szerint kárigényüket 1000 Ft/AK értékben. Mivel a földek a termelőszövetkezet tulajdonába és használatába kerültek, a termelőszövetkezetnek ki kellett jelölni kárpótlásra.

A már kialakuló egyéni gazdaságok védelme érdekében a törvény lehetővé tette, hogy a földalpok kijelölése előtti elkülönítésre kerüljön a haszonbérlet földje, amennyiben a bérlet ideje meghaladja az öt évet és a kiértékelésre, hogy igényt tartanak-e, azaz megvásárolják-e az általuk bérelt földet, vásárlási szándékukat írásban bejelentették.

Bonyolítja a gondolatmenetünket, hogy a kárigényüket benyújtók szántót, erdőt, rétet, legelőt, szőlőt, gyümölcsöst és nádat vittek a közös gazdálkodásba.

Kárigényüket pedig 26 363 AK szántóra, 98 AK erdőre jelentették be.

III. A földalpok harmadik része tagjaink tulajdonában van ma is (részaránytulajdon). A termelőszövetkezet használja és földjárdékot fizet érte.

Az 1992. április 23-24-én megtartott részközgyűléseink, a földfórum, majd a Kárpótlási Hivatal elfogadták és jóváhagyták az általunk megvitattot és előterjesztett földalpokokat. MA minden földnek gazdája van. Tehát, ha a kárpótláskor jogosultak nem kértek rétet és legelőt, akkor ez a földterület tagjaink tulajdonában van, vagy eladásra felajánlott haszonbérlet. Ma már nincs módunk változtatni ezen.

A falu közössége nem azonos a tulajdonosok közösségével. Ezért képezte adás-vétel tárgyát az átadásra kerülő föld.

Mi megértjük, hogy az elmúlt időszak törvényei nehezen követhetők, annak ellenére, hogy igyekeztünk megmagyarázni, ismertetni valamennyi érintett falubeli érdekében. A törvények magyarázatán túl a nagyközség gondjainak, területigényeinek a megoldásában meggyőztük tagságunkat, a föld tulajdonosait, hogy nemes céllért adjuk el a földet.

Kérjük Önöket is, hogy a törvényes keretek között folytathassuk a hasznos együttműködést.

Kiss Miklós elnök
Galgamenti Szövetkezet
Tura

A KARNEVÁL HERCEG, ÉS EGYIK ALATTVALÓJA

FOTO: id. Takács Pál

Eredményesebb évre készül a TKSK

A Turai Községi Sport Klub kibővített vezetőségi ülést tartott 1993. január 31-én, hogy az idei év aktuális kérdéseit megbeszélje.

A következő témák szerepeltek a napirenden:

- az edzők és a vezetőség együttműködésének kialakítása,
- edzőtáborokkal és kupamérkőzésekkel kapcsolatos kérdések megbeszélése,
- az autóbussz üzemeltetési formájának eldöntése,
- a főállású alkalmazottak elmúlt évi munkájának kiértékelése és az idei megbízatásuk,
- az 1993. évi költségvetés és a gazdasági lehetőségek megbeszélése,

Az első napirendi pont egy nagyon időszerű (vagy inkább megkésett) kérdéssel foglalkozott. Hogyan tudnak a legjobban együttműködni az edzők és a vezetőség annak érdekében, hogy ebben az évben zökkenőmentesen kezdődjön el a sportolók felkészülése? És a későbbiek során is a lehető leggyorsabban tudják megoldani a felmerülő problémákat.

Hasznos lenne, ha havonta egyszer találkoznának az edzők és a vezetőség tagjai, s tájékoztatnák egymást mind a 6 csapat helyzetéről.

Mi újság a csapatoknál?

- Ezzel kapcsolatban először **Lipcsei Zoltán**, az új főedző mondta el beszámolóját. Az első csapat január 8-án már elkezdte az edzéseket. Az edzéseken általában 14-15 fő jelenik meg. Szükségesnek tartja a csapat erősítését, növelését 1-2 "minőségi" játékosal, ha benn akarnak maradni a megyei II. osztályban. A győmrői teremtorán 6 csapat közül Tura a 2. helyen végzett. Február 12-től 25-ig tart az edzőtábor Hajdúszoboszlón, ahol 3-4 edzőmérkőzés lesz. Javasolta, hogy a hazai edzőmérkőzéseket Galgahévízen játsszák, mindig a szombati napokon. Szívesen játszana 1-2 ifi-játékost is, ha lehetséges.

- **Keresztes Károly** edző az ifi-játékosokat személy szerint értékelte.

A jelenlegi csapat nagyon fiatal, egy túlkoros van köztük, míg az ellenfeleknél általában 4-5 fő. Ezt az erőbeli fölényt csak egy összeszokott csapat tudja ellensúlyozni. Sajnos, a játékosok közül csak négyen járnak rendszeresen edzésre. Ahhoz, hogy rendes edzést tudjon tartani, legalább 15 játékosra lenne szükség. Lehet-e csapatmunkát végezni - kérdezte -, ha a játékosok fele a felnőtt csapattal edz, a másik fele nem jár edzésre, vagy nem engedik a szülők, mert valamilyen tantárgyból rosszul áll az iskolában?

- **Tóth M. Imre** jelenleg 4 csapattal foglalkozik. (Serdülő I. 17 főből, a II. 13 főből áll. Az iskolacsapat a VII.-VIII. osztályosokból tevődik össze, ill. egy csapat a III.-IV. osztályosokból.) Mind a négy csapattal hetente háromszor edzenek. Jelenleg a Pest megyei Labdarúgó Tornára járnak, jövő héten lesznek a megyei döntők.

Elmondta, hogy a gyerekek tehetségesek, ügyesek és nagyon lelkesek.

Egy jó felkészüléshez 6-8 hét szükséges. A következő héten kezdik el az alapozó jellegű edzéseket a serdülő I. gyele, a többi csapattal folyamatos munkát végeztek.

Véleménye szerint csak az NB-s klubok engedhetik meg maguknak azt, hogy az edzőnek nincs más dolga, minthogy ki-megy a pályára és megtartja az edzést. Ennél az egyesületnél egész más helyzet van. Itt utána kell menni a gyerekeknek! A szülőkkel is tartani kell a kapcsolatot.

A serdülő gyerekeknél törést okozhat, ha most kiveszik őket a sikeres csapatból, és olyan csapatban kell játszaniuk, amelyik majdnem az utolsó helyen áll. Könnyebben viselnék el 3 hónap múlva, amikor egységesen mennének át azok, akik már négy éve összeszokottan játszanak.

Ezt követően vita alakult ki arról, hogy az ifi-játékosok közül miért járnak kevesen az edzésekre.

Az elhangzottakat **Tuka János** összegezte. Szerinte: alapvető problémaként vetődik fel az a sikertelen év, amely mögöttünk van.

Minden ilyen kudarc velejárója, hogy a gyermekek elmara- doznak, hiszen nincs, ami vonzza őket az egyesületbe.

El kell beszélgetni a gyerekekkel. A szülőkkel is meg kell értetni, nem biztos, hogy a gyermekük azért tanul rosszul, mert futballozik.

- Ez az egyesület 3 edzőt fizet, - folytatta **Tuka János** - a 3-ból egyet azért, hogy próbálja meg kihúzni az első csapatot a gödörből, a másik kettőt azért, hogy az utánpótlást neveljék, s ne legyenek játékosgondok.

Az edzők vegyék tudomásul, hogy azért kapják a fizetést az egyesülettől, hogy neveljék a fiatalokat a labdarúgásra. Ehhez meg kell teremteni a "hangulatot", hogy ne morzsolódjanak le a gyerekek. "Az első csapat - eredménycentrikus, a többi a jövőt kell, hogy képezze."

- Plakátok elhelyezését javasolta **Zséli István** az állomásnál, az iskoláknál, a forgalmasabb helyeken, amelyeken olyan felhívás szerepelne, hogy "szeretettel várják a sportolni vágyó fiatalokat."

A vezetőség egyhangú döntése alapján a hazai mérkőzések Galgahévízen kerülnek lejátszásra szombati napokon, a serdülőké pedig vasárnap. Remélhetőleg őszre megfelelő lesz a turai pálya.

Ezt követően a busz üzemeltetésével kapcsolatban felmerült kérdéseket beszéltek meg a jelenlevők, majd a főállású alkalmazottak munkájának a kiértékelése következett. A legtöbb észrevétel a gondnoki munkával volt.

A gazdasági vezetővel kapcsolatban a többség úgy gondolta, hogy ne az emberek járjanak a gazdasági vezetőhöz, hanem inkább a gazdasági vezető járjon a sporttelepre havonta kétszer, tartson "fogadóórát" a kialakítandó irodahelyiségben. A kifizetéseket és a hivatalos dolgokat intézzék a sportklubban.

Felolvasásra került a költségvetés - tervezet, amely az önkormányzati képviselő testület elé lett beterjesztve. A testület döntését (3 millió forinttal támogatja a sportot és kb. fél millió forinttal a TKSK gázberuházását) **Zséli István** ismertette. (Megjegyzendő, hogy Zséli István önkormányzati képviselő is, és ő javasolta az elfogadott összeget a képviselő testületnek.)

A 3 millió Ft nem sok, de ki lehet jönni belőle. Takarékosabban kell költenek, mint tavaly. Csökkenteni kell a reprezentációs költségeket, csak indokolt esetben lehet használni az 1000 W-os reflektorokat, át kell kötetni a kapcsolókat, hogy külön lehessen kapcsolni a két kaput.

A vezetőség megtárgyalta a büfé-vezető kérvényét, amely a bérleti díj csökkentésére vonatkozott. Hosszas vita után elfogadta azzal a kikötéssel, hogy "a sportolók részére a büféből rendelt árufelvételeket üzleti áron árusítja."

Ezt követően **Tóth M. Imre** kérelmének és státuszával összefüggő kérdések tisztázására került sor. Felmerült az a javaslat, hogy az ifi csapat edzését is fel kellene neki ajánlani.

Szilágyi József a kézilabda-szakosztály helyzetét ismertette.

- Tudnak-e fizetést adni a férfi felnőtt (és ifi csapat) edzőjének, és mennyit adnak? Hetente két edzést tart. Amennyit kért, azt a sportkör nem tudja biztosítani. Ezért fizessenek neki annyit, amennyit gondolnak, a többi ő pótolja hozzá. A lány csapatot **Tóth István** edzi, neki is szükséges bért megállapítani.

Szóba került még, hogy honnét várhat még a sportkör támogatást, és milyen feltételekkel.

Befejezésül elmondtam, hogy az Ellenőrző Bizottság egyik tagja váratlanul ellenőrizte a gazdasági vezető tevékenységét. Elismeréssel nyilatkozott a könyveléssel kapcsolatban, semmi-féle problémát nem talált.

Sára András
TKSK-elnök

EREDMÉNYEK - HÍREK - INFORMÁCIÓK

Kézilabda szakosztály

Női és férfi csapataink is - a mérete miatt sokkal kedvezőbb- galgahévízi tornateremben készülnek a tavaszi folytatásra, heti 2 edzéssel.

A női csapat edzéseit Tóth István, a férfiakét Urbán József irányítja.

Az edzések megfelelő létszámmal, a játékosok nagy lelkesedése mellett, magas színvonalon folynak, előfeltételeként a tavaszi előrelépésnek.

A fiúk hétfőként Budapestre járnak tornatornára, ahol közepes eredménnyel szerepeltek. A lányoknak sajnos téli játéklehetőség nem nagyon akadt.

A lányok edzéseit irányító Tóth István kérelmet írt a Népstadion Igazgatóságának, melyben a felszerelési gondok megoldásához kért segítséget. Kérelme meghallgatásra talált. Melegítőt kaptak a lányok.

Labdarúgó szakosztály

Téli jelszó: BENT MARADNI A MEGYE II. OSZTÁLYBAN!

A cél elérése érdekében nagyfokú erősítést jelentő játékosok átigazolására került sor a téli időszakban. Nevezetesen: Lipcsei Zoltán játékos edző (Bag), Őszi Csaba (Bag), Katona Viktor (Bag), Vári Árpád 59-szeres IFI válogatott (FTC), Barabás Zoltán (Románia).

Az eredményesebb felkészülést 9 napos hajdúszoboszlói edzőtáborozás segítette. A játékosok véleménye szerint itt maximális körülmények között magas színvonalú munka került elvégzésre. A táborban 17 játékos és 2 vezető vett részt. Napi két edzés, fürdés és gyúrás volt az általános program.

Mérkőzések az edzőtáborban:

TURA	- Valkó	5 - 0
TURA	- Hajdúszoboszló	0 - 1
TURA	- Püspökladány	2 - 6

Itthon lejátszott mérkőzések:

Tápiószőlős	- TURA	2 - 6
Iklad	- TURA	3 - 3

Magyar Kupa Mérkőzés (febr. 27.):

TURA	- Maglód	1 - 0	Gól: Pusztai József
------	----------	-------	---------------------

Ifi csoportunk sajnos még nem állt össze. Többek között nehezíti a munkát a katonai bevonulások és az edzőváltás is. Nehéz félfév elé nézünk velük is.

Serdülő I.

Az iskolából a csapathoz került Bata Balázs és Bagó Attila. Ők a jövő emberei. A heti 3 edzést nagy lelkesedéssel végzik a gyerekek. Edzőmeccsek ezután következnek. (Zsombok, Tápiószecső, stb.) A tápiószecsői tornán 2 csapatot indítottunk, de szereplésünk csak mérsékeltre sikeredett. Egy 5. és egy 7. helyezés.

Serdülő II.

A tölmási új csarnokban megrendezett tornatorna jelentette a tél legfontosabb eseményét. Mérkőzéseink:

Tápiószecső	- TURA	1-0
UTE	- TURA	1-0
TURA	- Vác Samsung	0-0
TURA	- MTK	0-0

Ezen eredményeink csak a 8. helyet jelentették.

Ezúton is szeretnénk értesíteni szurkolóinkat, hogy a tavaszi szezon hazai mérkőzéseit Galgahévízen szombati napokon rendezzük.

DSK

TORNA

A Varjúné Ilonka néni, Tóth G. Kata néni irányította leány tornászcsapataink ez évben megnyerték a Pest megye bajnokságát, amely 1993. február 21-én Nagykovácsoson került megrendezésre.

I. korcsoportosok 4 csapatból szerezték meg az 1. helyet.

Csapattagok: Bíró Szilvi, Jónás Zsuzsi, Juhász Gabi, Varjú Edit, Diós Anikó, Tóth Zs. Anita, (Galambos Évi, Tóth Gabriella)

II.-III. korcsoportosoknál 8 csapat vett részt a versenyben.

Csapattagok: Boda Klára, Szilágyi Gyöngyi, Tóth Éva, Kovács Ágota, Kovács Éva, Galambos Edit, (Tóth Mária).

A lányok szép teljesítménnyel, magabiztosan nyerték a versenyt. Folytatás áprilisban, a Sopronban rendezendő országos döntőn.

A hagyományoknak megfelelően további sikeres szereplést kívánunk és az elért eredményhez szívvel gratulálunk edzőknek, versenyzőknek, (leikes szülőknek) egyaránt.

SAKK

A turai verseny után február 20-án Veresegyházán folytatódott az általános iskolás csapatbajnokság.

Alsó tagozatos fiú csapatunk 2. helyen végezve, jogot szerzett a 6-os döntőben való indulásra, amely február 28-án Veresegyházán került megrendezésre. Az itteni első jut az országos döntőbe.

Csapattagok: Diós Dániel, Drégeli Ádám, Blaskó Zoltán, Dodog Dávid

Az egyéni versenyekben is érdekelték és esélyesek vagyunk Szénási Tomi, Diós Dani és Drégeli Ádám révén.

Az eredmények a gyerekek tehetségén túl Szénási József tanár bácsi áldozatos munkáját is dicsérik.

FOCI

A Pest megyei teremtorna versenyei zajlottak a téli időszakban. Eredményeink: I.kcs.: (3-4 osztályosok) körzeti 1. hely után megyei területi 2. hely. Jók: Hegedűs József, Soós Attila, Diós Dániel, Gólya István, Szekeres Gergő.

II. kcs.: (5-6 osztályosok) körzeti 2. hely. Kiemelkedően játszott Szilágyi Szilárd.

III. kcs.: (7-8 osztályosok) körzeti 1. helyet követően a megyei területi versenyen 3. helyezés. Jók: Pécsi István, Fodor Sándor.

MINIFOCI

Körzeti 1. hely:

TURA	- Kartal	16-2
TURA	- Iklad	3-2

Megyei területi 1. hely:

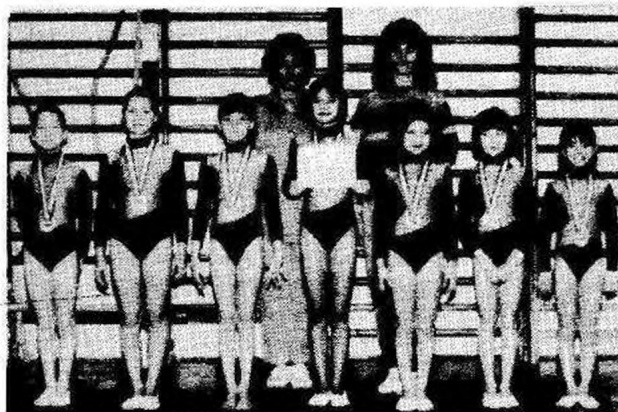
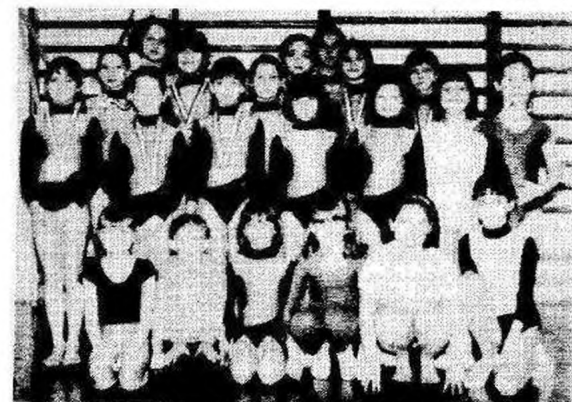
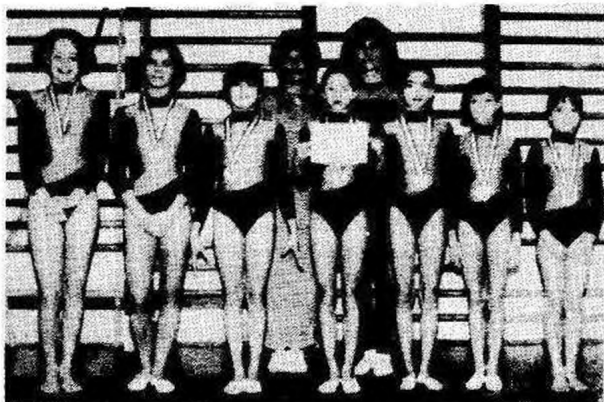
TURA	- Szigetújfalu	11-1
TURA	- Mogyoród	12-0
TURA	- Budaörs 7-7	

Folytatás: 1993. március 06. Dunakeszi-Megyei Döntő, ahol szeretnénk jól szerepelni. Csapattagok: Szilágyi Ákos, Pécsi István, Fodor Sándor, Miró Gábor, Kuti László, Bagó Attila, Bata Balázs, Pásztai Attila, Szilágyi Tamás, Tóth Zs. István.

Egy-egy mérkőzésen több egyéni jó teljesítmény volt, de döntőnek a csapat együttes kimagasló teljesítménye bizonyult.

Tóth M. Imre
sportügyi előadó

TORNÁSZBAJNOKOK

ISKOLAI HÍREK

Február 6-án csapat és egyéni sakkbajnokság volt az iskolában. Az ötfordulós versenyen, melynek 4. fordulóját rendezték Turán, 15 csapat indult. A csapatok Pest megyéből (1 csapat Tatabányáról) érkeztek.

A turai csapat tagjai:

1. korcsoport:	Diós Dániel	4.o.
	Drégeli Ádám	4.o.
	Blaskó Zoltán	4.o.
2. korcsoport:	Szénási Tamás	8.o.
	Diós Gábor	5.o.
	Kuti László	5.o.

A negyedik osztályosok a csapatversenyben megszerezték az előkelő második helyet.

Egyénileg is szép eredmény született: Szénási Tamás és Diós Dániel második helyezést ért el.

Gratulálunk a fiúknak és felkészítőjüknek: Szénási József szakkörvezetőnek.

* * *

Február 5-én volt a 2. (5-6 osztályosok) és a 3. korosztály (7-8. osztályosok) leányainak házi tornaversenye az iskola tornatermében.

A tornász lányok névsora:

Boda Klára
Szilágyi Györgyi
Tóth Éva
Kovács Ágota
Galambos Edit
Kovács Éva
Tóth Mária

Dobogóra került:

- I. Galambos Edit - Tóth Éva (azonos pontszám)
- II. Szilágyi Györgyi
- III. Boda Klára - Kovács Ágota (azonos pontszám)

Nem születhetett volna meg a szép eredmény a lányok kiartása és Varjú Mihályné, Tóth G. Katalin felkészítő munkája nélkül. Gratulálunk.

* * *

Diligens Károlyné színjátszó szakköre ajándékműsort adott az óvodák középső és nagycsoportosainak, valamint az első tagozatos tanulóknak.

Bemutatták a HOMOKMANÓ c. darabot.

A műsorban Dolányi Anna néptáncosai is felléptek. Köszönet munkájukért.

* * *

Az Észak - Pest megyei Matematikai Tehetségfejlesztő Központ (Vác) által rendezett matematika feladatmegoldó versenyen

Szénási Tamás (8.b)	III.
Mihalicza József (8.d)	VI.

helyezést ért el. Gratulálunk!

* * *

Influenzajárvány miatt - a gyermekorvos javaslatára - kényszerszünetet rendelt el az iskola vezetője. A szünet 1993. február 16-án kezdődött, és a hét végéig tartott.

A tanítás nélküli munkanapok egyikén megtartotta tavaszi nevelési értekezletét a tantestület. Az értekezlet napirendjén két téma szerepelt:

A gimnáziumi előkészítő osztály előnyei és hátrányai
Az idegen nyelvek oktatásának problémái.

A hét többi napján a Diákönkormányzati képviselők felvételeit elemezték a pedagógusok, továbbá megismertkedtek a videófilmek teljes tárával és a számítógépterem lehetőségeivel.

A szünet miatt a farsangi bál ideje is módosult, a 3-4. évf. február 22-én tartotta a Művelődési Házban, a felsősöké pedig 23-án volt az iskolában.

RÖVID HÍREK

Február 6-án, szombaton délután fél négykor a Műv. Házban szerepelt az amerikai és kanadai gyerekekből álló "debreceni Szívárvány együttes". Az együttest a Hagyományörző Csapat hívta meg Turára.

* * *

Február 7-én, vasárnap 16 órakor a Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) előadást szervezett a földárveréssel kapcsolatban. A vetítés után Kiss Miklós, a szövetkezet elnöke tartott előadást.

Az időközben felmerült újabb kérdések tisztázására febr. 10-én és febr. 17-én is összejöttek az árverésre készülő. A "vitavezető" mindhárom alkalommal Sára András volt.

* * *

Február 12-én este volt a "Vidám Téli Esték" második sorozatának negyedik, egyben utolsó vetélkedője. Folytatás a jövő télen...

* * *

Február 14-én, vasárnap 14 órakor volt a nyugdíjasok batusos bálja.

* * *

Február 19-én, pénteken tartották meg az első földárverést községünkben.

* * *

Február 20-án, szombaton este volt a hagyományos batusos bál.

* * *

A turai Nyugdíjas Klub 1993. évi terveinek megvalósítására pályázat útján 30 000 forintot nyert a Lakitelek Alapítványtól. Gratulálunk!

* * *

Február 18-án a Szentendrén megrendezett Pest megyei nyugdíjas versenyen özv. Kuti Mihályné és Győri Istvánné

a döntőbe jutottak. Gratulálunk!

HELYREIGAZÍTÁS

Az előző számunkban az első oldalon lévő turai címer nem egészen oda került, ahova a tervező szerette volna...

Az 1993. februári számunk 4-5. oldalán olvasható "Befejeződött a gázberuházás" című cikk szerzőinek a neve:

Kuti József - Kálna Tibor

A 14. oldalon található fotók készítője Seres Csilla volt.

A Szerk.

ÉRTESÍTÉS

Az ebek 1993. évi veszettség elleni kötelező védőoltásának IDEJE: 1993. március 16., 17. és 20. reggel 8-12 óráig.

Pótlás ideje: 1993. április 6. 8-10 óráig.

Helye: Polgármesteri Hivatal udvara.

Az oltás díja: 130.-Ft/eb.

Minden 3 hónapnál idősebb eb oltása kötelező.

Felhívom az eb tartók figyelmét, hogy aki ebét nem oltatja be, szabálysértést követ el, melyért 5.000.-Ft-ig terjedhető pénzbírsággal sújtható, továbbá az eb kiírható.

Tura, 1993. március 4.

Yadusz György
jegyző

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Vasúti élelmiszer üzlet,
Piac Tér (Átsné), Takarékszövetkezet,
Éliás Zoltán Tura, Petőfi tér 7.

TURAI HÍRLAP - Közéleti Havilap - III. évfolyam 3. szám

Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal

Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Szerkesztőbizottság: Erdélyi Ágnes, Kálna Tibor, Köles Mihály
Sára Mihály

Felelős szerkesztő: Kuti József

Levél cím: Polgármesteri Hivatal, 2194. Tura

Készült: 600 példányban a RO-LA Kft. nyomda üzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor

Szedés, tördelés: Jandura István Gődöllő Éva u. 11.